

bhk

bez //// hranic

Svaz neslyšících
a nedoslýchavých
osob v ČR

září
2024

0
3

čtvrtletník Svazu neslyšících
a nedoslýchavých osob v ČR

80 Kč

Časopis si můžete také
předplatit za 300 Kč ročně.

Bez hranic komunikace
čtvrtletník SNN v ČR, z. s.

ISSN (print)
3029-5815
ISSN (on-line)
3029-5823

**Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob
v ČR, z. s.**
Karlínské náměstí 12, 186 00 Praha 8
IČ: 00676535

Redakce
Šárka Prokopiusová, Helena Čápková,
Monika Goldefusová, Tereza Hradilová,
Iveta Melichar

Grafika a sazba
Daniel Škrip

Korektura českého jazyka
Denisa Špinlerová

Překladatelský tým
Monika Goldefusová, Denisa Melčová,
Dana Prelová

Třetí vydání.

V Praze 14. září 2024.

Titulní fotografie: Tereza Hromádková,
členka spolku Duha pro neslyšící, na
festivalu Prague Pride

Úřad vlády České republiky

Projekt byl realizován za finanční podpory Úřadu vlády České republiky. Výstupy projektu nereprezentují názor Úřadu vlády České republiky a Úřad vlády České republiky neodpovídá za použití informací, jež jsou obsahem těchto výstupů.

komunikace

Prague Pride
s Duhou pro
neslyšící

Jana Havlová:
LGBT a současná
situace v ČR

Mezinárodní
kemp pro
dospívající
s kochleárním
implantátem

//: LGBTQ+
neslyšící a lidská
práva

KURZY PRO ŘIDIČE SE SLUCHOVÝM POSTIŽENÍM

Zlepšete své schopnosti za volantem

Registrace na
kurzy.platformavize0.cz

WIENER STÄDTISCHE
VERSICHERUNGSVEREIN

SVAZ NESLYŠÍCÍCH
A NEDOSLYŠAVÝCH OSOB
v ČR, s.r.o.

SKODA

Ministerstvo dopravy

bez
hranic
komunikace

//: Obsah

//...	Úvodní slovo prezidentky	Úvod	5
//:	Prague Pride s Duhou pro neslyšící	Hlavní téma	8
//?	Jana Havlová: LGBT a současná situace v ČR	Rozhovor	10
//:	Adopce v gay páru? Ano!	Hlavní téma	14
//	Jak mluvit a psát o lidech s postižením?	Téma	17
//	Výzkum přístupnosti veřejných budov a služeb	Téma	19
//!	Letní tábor SNN a wakeboard kemp	Aktuality	21
//!	Mezinárodní kemp pro dospívající s kochleárním implantátem	Aktuality	22
//TC	Tlumočnický koutek Tima Curryho	Tim Curry	23
//!	Zasedání EUD v Belgii	Aktuality	25
//	Novinky pro uprchlíky s dočasnou ochranou	Téma	28
//SNN	Novinky ze Svazu	Svaz	30

//:) Redakce

Šárka Prokopiusová	prezidentka organizace
Helena Čápková	koordinátorka redakce
Monika Goldefusová	redaktorka, překladatelka
Tereza Hradilová	redaktorka
Denisa Melčová	překladatelka
Dana Prelová	překladatelka
Denisa Špinlerová	jazyková korektura, revize
Iveta Melichar	sociální síť, PR
Daniel Škrip	grafika, sazba

Svaz neslyšících
a nedoslýchavých
osob v ČR

//ZJ Překlad do
českého znakového
jazyka

Text: Mgr. Šárka Prokopiusová

//... Úvodní slovo prezidentky

Milí čtenáři,

léto je za námi a v ruce máte další číslo časopisu Bez hranic komunikace.

Věříme, že jste si v létě odpočinuli, užili si cestování a zažili spoustu zajímavých věcí nejen doma v Česku, ale i v blízké či daleké cizině. V minulém čísle jsme se věnovali i tématu leteckého cestování a zrovna začátkem léta se toto odvětví potýkalo s velkými problémy. Doufám, že nikoho z vás nepotkalo dlouhé čekání na letišti, nebo dokonce zrušení letu.

I náš redakční tým si během příprav nového čísla, které máte v ruce, stihl užít jak volno, tak zajímavé aktivity, které úplně dovolenkové nebyly. Náš grafik Dan například tlumočil koncerty na Colours of Ostrava nebo organizoval Prague Pride, redaktorka Monika se podílela na organizaci festivalu v zahraničí a PR manažerka Iveta proháněla děti na několika táborech. Já jsem zase měla hodně adrenalinový zážitek na dovolené, když jen asi 200 m od našeho apartmánu v Chorvatsku začalo hořet a hořelo opravdu pořádně. Naštěstí Chorvaté jsou na požáry zvyklí, umí si s nimi poradit a bylo úžasné sledovat zblízka hašení pomocí letadel.

Samozřejmě se během léta nezastavila ani běžná činnost SNN, naopak jsme připravovali několik velkých akcí, které proběhnou na podzim. O některých z nich se dočtete i v našem časopisu, stejně tak i o některých proběhlých.

Tématem tohoto čísla je LGBT+ neslyšící komunita. Připravili jsme pro vás několik rozhovorů se známými a důležitými osobnostmi komunity a mnoho dalších informací z této oblasti. Dozvíte se však i spoustu dalších informací, například jsme připravili článek o tom, jak správně psát o lidech se zdravotním postižením a jak na správnou terminologii. Opravdu doufáme, že se konečně někdy ve veřejném prostoru přestane objevovat slovo „hluchoněmý“ a další jemu podobná.

Milí čtenáři, budeme rádi za vaše připomínky nebo nápady a podněty. Nad všemi se zamýšlíme a věnujeme jim pozornost. Například na základě upozornění od čtenářky na nepraktické otevírání odkazů přes QR kódy jsme videa sloučili a vy je tak můžete prohlížet za sebou na našem YouTube kanálu.

Na další číslo se můžete těšit ještě před Vánocemi, vyjde 14. prosince. Pokud máte jakýkoliv návrh nebo připomínku, neváhejte nám napsat nebo poslat video na capova@snnocr.cz. Uzávěrka pro další číslo bude 14. listopadu. Časopis vychází jak elektronicky, tak v papírové podobě. Na vyzvednutí tištěného časopisu se můžete domluvit s kolegy

v sídle SNN na Karlínském náměstí. Časopis vám můžeme také poslat na zadanou adresu po uhrazení nákladů na balné a poštovné.

Pro naše svazové pobočky máme připravený vždy jeden výtisk zdarma, ale můžeme se domluvit i na větším počtu. Neváhejte se nám ozvat.

Vážení a milí čtenáři, přejeme vám krásný začátek babího léta a jiskřivý podzim. X

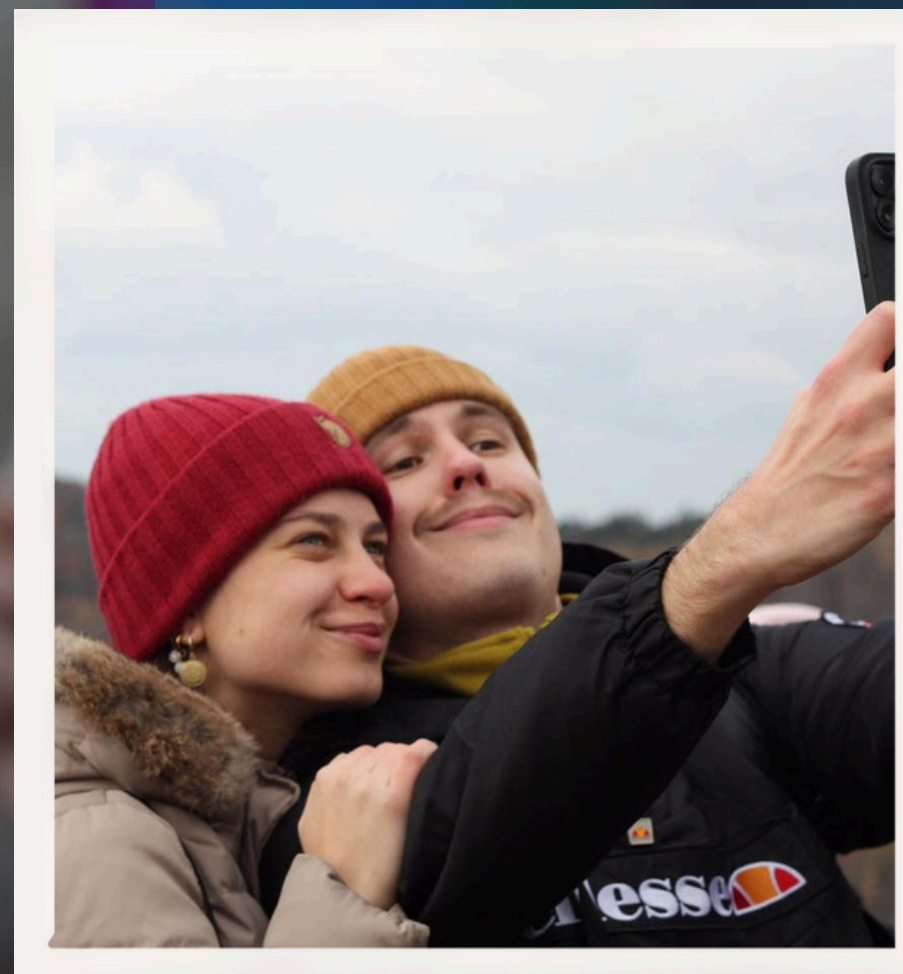
Mgr. Šárka Prokopiusová

prezidentka Svazu neslyšících
a nedoslýchavých osob v ČR

//: LGBTQ+
neslyšící a lidská
práva

//ZJ Originál v českém
znakovém jazyce

Video: MgA. Monika Goldefusová

Překlad: Mgr. Denisa Melčová

Foto: Archiv Jakuba Kreuzigera

//: **Jakub Kreuziger:
Prague Pride s Duhou
pro neslyšící****Ahoj!**

Ahoj!

Mám radost, že mohu u rozhovoru přivítat Jakuba Kreuzigera, se kterým se budeme bavit o LGBT. Než vznikla Duha pro neslyšící existovaly ještě dva LGBT spolky. Zajímalo by mě, jak se jmenovaly a co se s nimi stalo? A také samozřejmě jak vznikla Duha pro neslyšící?

Nejprve odpovím na tvou první otázku týkající se předcházejících spolků a jejich vzniku. Tím prvním byl Degales, který myslím vznikl někdy kolem roku 2000, ale zanikl. Tím druhým byl Queer Deaf Czech. Ten byl založen někdy v letech 2012–2013, myslím si, ale také zanikl. Třetím spolkem je naše Duha pro neslyšící. Co se týče historie spolku, vše začalo před třemi lety, v roce 2021. Tehdy mě můj slyšící kamarád, který je zároveň tlumočník a v té době byl také studentem oboru Jazyky a komunikace neslyšících na Filozofické fakultě, oslovil, zda bych se nechtěl podílet na Prague Pride. Byl bych tak první neslyšící. Požádal mě, zda bych mu z programu Prague Pride nepomohl vybrat akce, které by byly vhodné pro neslyšící. Oslovil mě proto, že jsem neslyšící, tedy s kochleárním implantátem, pohybuji se v komunitě neslyšících a také proto, že věděl, že jsem gay. Poslal mi tedy program, ze kterého jsem vybral pět událostí, které se hodily pro neslyšící. To však ještě nebyl počátek vzniku Duhy, stále jsme v roce 2021. Řešil jsem s tímto kamarádem zajištění tlumočení na vybrané akce a další organizační záležitosti k Prague Pride. Pak proběhl samotný Prague Pride, na kterém jsem byl jediný neslyšící mezi slyšícími. Byl jsem z toho samozřejmě zpočátku rozpačitý, ale byla to nová, skvělá zkušenost. A pak mi to začalo vrtat hlavou. Společně s tímto kamarádem jsme se nakonec rozhodli, že chceme založit spolek pro neslyšící. Slyšící totiž mají v rámci Prague Pride své uskupení, ale neslyšící neměli nic. Jak už jsem říkal v úvodu, oba spolky, Degales i Queer Deaf Czech, zanikly. Chtěl jsem, aby měli neslyšící podobné možnosti a znovu i svůj spolek. A tak jsme se rozhodli do toho pustit po hlavě. V té době jsme ještě název Duha pro neslyšící neměli vymyšlený. Zatím jsme ho nazývali neutrálně spolkem.

Aha.

Tohle proběhlo v rámci Prague Pride, na podzim jsme pak začali oslovovat neslyšící gaye, lesby a další queer osoby a bylo jich poměrně dost. V tomto období mě ještě z Prague

Pride pozvali, abych v rámci jejich debaty, ještě s jedním neslyšícím, vyprávěl o tom, jak se mi jako neslyšícímu gayi žije v České republice. Nabídku jsem přijal a bylo to krásné. Účast byla opravdu hojná. A právě po této debatě jsem se s partou neslyšících přesunul do baru Q Café. Ten určitě všichni znají. Je to LGBT kavárna, kam chodí mnoho lidí z této komunity. Bavili jsme se a pak jsem vybrané přátele vzal stranou a v soukromí jim oznámil náš záměr založit spolek Duha pro neslyšící. Ptal jsem se jich, zda do toho půjdou s námi. A oni souhlasili. Začali jsme pracovat na sepsání stanov spolku, protože před samotným založením bylo potřeba splnit dané podmínky, jakými jsou právě stanovky a další náležitosti. Musím ale říct, že sepsání stanov nebylo nic jednoduchého.

Jakub (uprostřed) s tlumočnicí a tlumočnickem na loňském Prague Pride festivalu 2023.

Bylo to opravdu náročné a složité. Tady musím podotknout, že nás zachránila neslyšící právnička z Brna, která nám se sepsáním stanov velmi pomohla. Poté jsme mohli požádat o zapsání spolku u pražského soudu. A to se povedlo.

To je skvělé, gratuluji!

Zapsání proběhlo před dvěma lety, tedy v roce 2022. To ale ještě nebylo vše plně schváleno. Plně schválení proběhlo až vloni. Je to opravdu velmi zdoluhavý proces.

To je báječné! Jaké máš s Duhou plány do budoucna? Plánujete například nějaké projekty apod.?

Ano, plánů mám opravdu hodně. Tím hlavním plánem, který chci nejen já, ale celý tým Duhy pro neslyšící, je vytvořit slovník s pojmy jako gay, lesba, transgender a další. U každého pojmu by byl QR kód s videem v ČZJ, jak se pojem znakuje a také jeho vysvětlení. Například výraz transgender a jeho detailní vysvětlení s přesným významem. Cílem je, aby si neslyšící tyto termíny osvojili a měli v nich jasno. Někdy se také stává, že neslyšící daný termín neznají, například termín intersexuál. Intersexuál je muž, který má kromě mužských pohlavních orgánů i ženské nebo naopak žena, která má i mužské pohlavní orgány nebo jejich části. Tyto a podobné termíny chceme podrobně vysvětlit a zároveň ukázat příslušné znaky. Některé jsou převzaté z mezinárodního znakového systému. Chceme také ukázat, jaké znaky se používají v zahraničí, například v Německu, ve Velké Británii, v USA apod. Slovník je tedy naší prioritou.

To je skvělé. Myslím si, že je to velmi důležité, protože mnoho lidí tyto informace nemá. Držím palce, ať vše hladce probíhá.

Děkuji.

Duha pro neslyšící spolupracuje s Prague Pride, je to tak?

Ano, už tři roky.

Aha, to je výborné! Spolupráce tedy spočívá ve zpřístupňování programu pro neslyšící?

Ano, tento rok je program opravdu velmi, velmi bohatý. Akce Prague Pride probíhají celý týden, od pondělí do neděle...

Jaký je to termín?

Od pondělí 5. 8. do neděle 11. 8. A je právě skvělé, že každý den je nějaká část programu zpřístupněná pro neslyšící.

To je výborné.

Jsou to jak vzdělávací, tak zábavní akce. Například přednášky a debaty vztahující se k tématu LGBT, moderátorské vstupy, vystoupení drag queens a další jsou zpřístupněny díky našim tlumočnickům, které v Duze pro

Jakub s týmem spolku Duha pro neslyšící na festivalu Prague Pride 2024.

pro neslyšící máme. Cílem je propojení slyšících a neslyšících, jejich rovnost a také hladká komunikace. Chceme, aby se neslyšící cítili stejně jako slyšící, to je naším záměrem.

A také neslyšící potřebují stejný přístup k informacím.

Ano, přesně tak.

Ještě by mě zajímalo užívání zájmen on, ona, či naopak jejich neužívání. Jak je to v České republice?

To se víc používá na Západě, například v USA, ve Francii. V České republice se to zatím využívá málo. „Pronouns“ je, řekl bych, takové nové, moderní a v České republice jsme oproti Západu pozadu. Řekl bych, že jsme tak dva tři roky pozadu. Používá se to málo.

Když říkáš „pozadu“, znamená to, že i situace LGBT osob tu není příliš dobrá?

Řekl bych, že je to o trochu lepší, snahy tu jsou. Já osobně bych byl rád, kdybychom se trochu více přiblížili Západu, například v manželství pro všechny. To však u nás bohužel stále není. Původně to bylo registrované partnerství...

Nyní je to partnerství, které je lepší.

Ano, partnerství, ale manželství nemáme. Ale budme rádi alespoň za to partnerství, které zaručuje více práv. Řekl bych, že v Česku je situace lepší.

Kdyby sis měl přát nějakou změnu do budoucna, co by to bylo?

Mým největším přáním je, aby neslyšící heterosexuálové uvnitř komunity respektovali queer lidi, tedy gaye, lesby, trans lidi. Aby je brali jako sobě rovné. Vzájemný respekt. To bych byl opravdu rád. Také bych si přál, aby slyšící

respektovali neslyšící queer lidi, protože jsme všichni stejní. Samozřejmě slyšící a neslyšící mají jinou kulturu, ale jinak jsme si rovnocenní. To je mé přání.

Naprosto s tebou souhlasím. Doufám, že se tvé přání splní a všichni si budeme rovni.

Ano, to by bylo krásné.

Moc děkuji za rozhovor, protože tohle je velmi důležité téma a všichni potřebují mít dostatek informací. Ještě jednou moc děkuji. A držím palce Duze pro neslyšící v jejích projektech, jako je zmiňovaný slovník.

Moc děkuji. Děkuji také za rozhovor, díky kterému se mezi lidí dostanou informace o Duze, protože je to důležité a mám z toho radost.

Děkuji. Ahoj!

Ahoj! X

Ptala se Monika Goldefusová, odpovídal Jakub Kreuziger.

Spolek Duha pro neslyšící informoval o Deaf Pride 2024, programu pro neslyšící na festivalu Prague Pride, na svých sociálních sítích.

Duha pro neslyšící také pořádá akce pro slyšící veřejnost, kde vzdělávají zájemce a zájemkyně o znakovém jazyce a queer neslyšících.

//ZJ Originál v českém
znakovém jazyce

Video: MgA. Monika Goldefusová, Mgr. Jana Havlová

Překlad: Bc. Dana Prelllová

Foto: Archiv Mgr. Jany Havlové

//? Jana Havlová: LGBT a současná situace v ČR

Vítám tady Janu Havlovou a jsem ráda, že přijala moje pozvání k rozhovoru na téma situace LGBT lidí v České republice. Sama jsi v registrovaném partnerství se ženou a zároveň se orientuješ v zákonech. Moc se těším, až tě vyzpovídám.

Ptej se na cokoli chceš. Moc děkuji za pozvání.

Jaká je podle tebe situace LGBT lidí v ČR?

I v současnosti se ohledně problematiky práv LGBT lidí pořád něco mění. V porovnání s jinými státy jsme na tom hůře. Ale když se podíváme naopak na situaci práv a možností LGBT lidí například v sousedním Polsku, jsme na tom ještě docela dobře. Stále je u nás ale co dohánět – myslím, že tu stále nejsou rovná práva pro LGBT lidi v řadě oblastí a v porovnání s vyspělými státy stále zaostáváme.

Proč si myslíš, že se práva LGBT lidí v Česku ještě nenarovnala a situace se u nás nemění k lepšímu?

Hodně těchto věcí je provázáno s politikou. Politické strany, především ty silně pravicové (například SPD) nebo strany věřících (například KDU-ČSL), nemají takový respekt ke komunitě LGBT lidí a cítí k nim odpor. A to vidím jako zásadní brzdu pro změny. V nedávné době se mezi lidmi v České republice dělal výzkum na téma rovného manželství pro všechny. A jasně z něj vyplynulo, že lidé stejné podmínky pro manželství stejnopohlavních párů podporují, tuším okolo 70 % dotazovaných. Jenže politická reprezentace nepřejímá výsledky výzkumu a ve zvolených politických není 70 % podporovatelů této myšlenky. Myslím, že jich tam je tak zhruba polovina. Také se řešilo, že duhová rodina, kde jsou dvě matky nebo dva otcové vychovávající děti, je vlastně zvláštní a přetrvává zde ničím nepodložená obava, že tento trend předají svým dětem, ty pak budou vychovávat opět děti v homosexuálních párech a počet těchto lidí se tak zvýší. Heterosexuální lidé s touto domněnkou mají obavu, že v budoucnu by jich nebyla většina, ale mohli by být v menšině. Homosexualita se ale nedá zdědit. Myslím, že je v jejich přesvědčeních limitují nepodložené obavy a nesledují skutečná fakta. Takže ano, společnost není úplně otevřená k LGBT lidem, především politici. Myslím si, že by měli naslouchat potřebám občanů, vnímat nálady ve společnosti slyšících i neslyšících lidí a naslouchat jejich přáním a požadavkům. Protože my je volíme, jsou našimi zástupci. Ale někdy se bohužel stává, že politici si pak prosazují svůj názor a nenaslouchají přáním občanů. Takže to je podle mě jedna věc, která situaci komplikuje, a pak jsou to předsudky, které někteří stále vůči komunitě LGBT lidí mají. Bez toho by se lépe dokázaly obě strany vzájemně pochopit. Společnost by měla být více otevřená vůči jinakosti.

Ano, jsme přece všichni lidské bytosti, které žijí na stejném místě. A jak je to s manželstvím stejnopohlavních párů v ČR teď?

V tuto chvíli existuje (a ještě chvíli bude) registrované partnerství. Stejnopohlavním párům to nezajišťuje stejná práva jako heterosexuálním párům manželství. Pokud ale je stejnopohlavní pár v registrovaném partnerství, jeden z partnerů může v případě vážného stavu druhého partnera získat informace o jeho zdravotním stavu. Naopak neexistuje status společného jmění manželů – stejnopohlavní páry v registrovaném partnerství jsou například v listu vlastnictví v nemovitosti vedeni pouze jako spoluvlastníci. Podmínky pro

“
Od 1. ledna 2025 bude v našem právním řádu zaveden pojem partnerství, který bude určen stejnopohlavním párům a který se v právech a možnostech přiblíží manželství, ale nikoliv v tématu adopce.
”

adopci dětí nebo práva spojená s výchovou dětí jsou zde také komplikovanější. Například moje manželka má syna a já ve vztahu k němu nemám žádná práva. Běžné životní situace, které rodiče dětí řeší, například zápis do mateřské školy, já nemohu řešit, nejsem zákonný zástupce. Takže když je potřeba něco důležitého vyřídit, musím se omluvit a poslat na další jednání manželku – matku dítěte. Kdyby se jim oběma stala nehoda a leželi by v nemocnici, dotazy nebo věci v souvislosti s partnerkou řešit mohu (jsme v registrovaném partnerství), ale o synovi rozhodovat nebo se zeptat na jeho zdravotní stav nemohu. V případě rozhodování například o operaci by pak, v případě nemožnosti zjistit stanovisko manželky, rozhodovali její rodiče, tedy prarodiče dítěte. Já nikoliv, ačkoliv s ním žiji ve společné domácnosti a starám se o něj jako rodič sedm dní v týdnu. Nemám tedy žádná práva, ale povinnosti mám. V případě, že bychom se rozešly, mám vyživovací povinnost nejen na manželku, ale i na dítě.

To je opravdu zvláštní.

Taková je situace v České republice v současnosti. Vidíš, že žádné velké výhody registrované partnerství párům nepřináší. Při svatbě jsou neúplnou součástí obřadu dva svědci. U registrovaného partnerství se s nimi nepočítá. Je to v podstatě jen uzavření smlouvy mezi dvěma osobami, že spolu oficiálně žijí. Od 1. ledna 2025 bude v našem právním řádu zaveden pojem partnerství, který bude určen stejnopohlavním párům a který se v právech a možnostech (například společného jmění manželů) přiblíží manželství, ale nikoliv v tématu adopce. V případě, že má jedna z partnerek vlastní dítě a otec není uveden, bude moci druhá partnerka podat žádost o adopci na OSPOD nebo jiný orgán. Vyřízení takové žádosti pak bude trvat zhruba půl roku. Součástí bude i návštěva pracovníka OSPOD v rodině, dotazování na péči o dítě apod. A potom rozhodnou, zda u dítěte bude druhá partnerka uvedena jako zákonný zástupce, nebo ne. Ale ještě před touto žádostí o adopci dítěte žijícího v rodině musí dojít na svatbu. Ano, registrovaní partneři, pokud chtějí využít výhody, které jim nová legislativa v rámci statusu partnerství nabízí, musí opět zamířit na matriky. Při registrovaném partnerství svědci nebyli. Od 1. ledna 2025 ale musí partneři uzavřít partnerství a při tomto obřadu musí být přítomni i dva svědci, jako je tomu u vstupu do manželství. Takže registrovaní partneři budou muset absolvovat minimálně dvě jednání s úřady – svatbu, respektive vstup do partnerství, a potom jeden z partnerů podá žádost o adopci dítěte, jejíž doba vyřízení se bude pohybovat okolo šesti měsíců. V případě osvojení dítěte z dětského domova by to od ledna 2025 bylo možné tak, že si nejprve podá žádost o adopci jedna z partnerek a po kladném vyřízení by si žádost podala druhá partnerka. Obě žádosti po sobě podané prodlouží proces adopce a dítě mezitím není v rodinném prostředí, ale v dětském domově. To mi přijde škoda, nechápu to.

Velmi to ten proces osvojení prodlužuje. U heterosexuálních párů je ten proces rychlejší, že?

Uvedu jiný příklad. Pokud chce heterosexuální pár vychovávat dítě, které je biologicky jen jednoho z nich (a druhý rodič dítěte je po smrti), stačí druhému z páru k adopci nezletilého dítěte jen souhlas zákonného zástupce (tedy žijícího rodiče, resp. partnera osoby). U homosexuálních párů ta administrativa a posuzování probíhá přes soud a nadvrát. Nerozumím tomu, co zákonodárce k těmto podmínkám vedlo – je to zbytečně zdlouhavé, administrativně náročné pro instituce i pro stejnopohlavní páry.

Jano, myslíš, že se v budoucnu v této věci dá očekávat nějaký posun k lepšímu?

Myslím, že to hodně záleží na tom, koho si během voleb vybereme jako své zástupce. Jak námi zvolení politici budou naslouchat a budou plnit naše přání a naplňovat naše potřeby. Nálada ve společnosti teď zvyšuje šance na zvolení ultrapravicovým stranám, neonacistům apod. Získávají na síle. Obecně silně pravicové a silně levicové strany nejsou komunitě LGBT lidí příliš nakloněny. V rámci politického spektra jsou skupině LGBT lidí nakloněny především politici tzv. ve středu. Nedokážu nyní odhadnout, jaká bude situace pro tuto komunitu LGBT lidí v České republice v budoucnu – zda lepší, nebo horší i vlivem zahraničí, což je například zaměření na války ve světě. Je logické, že politici na prvním místě budou řešit bezpečnost. Problematika lidských práv menšin apod. je v takovém případě upozaděna. Uvidíme, jestli tomu bude naopak.

Vy jste s partnerkou uzavřely registrované partnerství, je to tak? Jak se v tomto stavu cítíš?

Dříve jsme samozřejmě byly rády, že ta možnost existuje a můžeme náš vztah nějakým způsobem stvrdit, nosíme prstýnky a ukazujeme tím veřejně, že spolu žijeme. Po narození syna jsme ale zjistily, že narážíme na různá právní omezení ve vztahu k němu, především já. Aktuálně řešíme jeho zápis do mateřské školy a já nemohu nic vyjednat, nic podepsat. Všechno musí jako jediný zákonný zástupce dítěte dělat manželka. Mně to přijde hloupé, ráda bych jí pomohla a vyřídila některé věci, ale dle zákona nemohu. Manželka mě taky musí nahlásit jako osobu, která syna může vyzvedávat. Podílím se plně na jeho výchově a přijde mi zvláštní, že pro jeho vyzvedávání ze školky musím mít oficiálně povoleno jeho vyzvedávání a není to automatické jako u jiných rodičů. Sama se snažím takové věci neřešit, netrápit se tím. Nicméně na druhou stranu bych uvítala nějakou jistotu, že je můj syn. Samozřejmě je můj, ale z pohledu legislativy k němu nemám žádná práva, v podstatě není můj, nemůže po mně automaticky dědit majetek apod. Kdyby se mu něco stalo, tak nemohu o jeho zdravotním stavu rozhodovat. V tomto cítím v registrovaném partnerství stále dost omezení. Počítám s tím, že budeme mít opět svatbu, respektive uzavřeme partnerství. Ale je s tím ještě spojené to, že posléze musím podat tu žádost o adopci syna, aby byl právně můj, a ten proces bude trvat těch šest měsíců. Uvažujeme nyní, zda svatbu se dvěma svědky nemít hned v lednu, abych mohla podat žádost o péči o syna a už od července bych mohla být zákonným zástupcem. Naše diskuze se také ubírají tím směrem, zda nepočkat, svatbu uspořádat, až se nám bude chtít. Ale zase by stále směrem ke mně a synovi nebyla vyřešena ta právní část. V tomto vztahovém vakuu jsem už

dva a půl roku, tak řešíme, zda to ještě vydržet nebo toho využít hned v lednu, když se ta možnost nabízí. Ještě to řešíme, jasno nemám.

Heterosexuální páry to mají evidentně ve všem jednodušší. Ty stejnopohlavní musí řešit jiné situace, v některých otázkách jsou znevýhodněné a musí se přizpůsobovat měnící se legislativě. Víš, v jakých státech bychom se mohli v otázce práv stejnopohlavních párů inspirovat?

Určitě se dá říci, že v západních demokratických zemích, které nebyly tak ovlivněny komunismem. Nyní například v Německu, Belgii nebo Nizozemí. Tam dokonce mají lidé možnost vybrat si třetí pohlaví. Na výběr tam je F pro ženy, M pro muže a X pro osoby, které se necítí být ani jedno z výše uvedených pohlaví. Tam jsou tedy oproti nám velmi napřed. Toho se u nás, jestli vůbec, dočkáme nejdřív za deset až patnáct let. Možná mě napadá ještě do výčtu zařadit Španělsko. Celosvětově už manželství s rovnými podmínkami pro stejnopohlavní i různopohlavní páry má přes 40 států. Jsou mezi nimi i státy, v nichž je většina občanů silně věřících, třeba jako Irsko. Je pak zarážející, že u nás to možné není.

Jaká je situace transgender lidí v Česku? Musí při změně pohlaví podstoupit sterilizaci?

V České republice je už dlouho let v legislativě jednou z podmínek úřední změny pohlaví právě podstoupení sterilizace. Z dosud přetrvávajícího názoru, aby se transgender lidé nemohli dále reprodukovat. Já této podmínce vůbec nerozumím. Poslední dobou se to hodně řešilo, protože je to velký zásah do lidských práv konkrétního člověka. Nemůže si dobrovolně o svém těle sám rozhodovat a je to velký zásah do jeho důstojnosti, když je nucen přijít o reprodukční funkci. Ústavní soud v květnu tohoto roku zrušil zákonnou úpravu, která by pro úřední změnu pohlaví požadovala podstoupit sterilizaci, protože to silně zasahuje do lidských práv osob. Dal vládě, respektive politikům, rok na to, aby pravidla upravila. Je ale otázkou, co oni vymyslí. Uvidíme, zda se inspiřují respektujícím přístupem ve Francii a jen jejich podmínky přenesou do našeho právního systému nebo se pustí do vymýšlení vlastních podmínek. Jak to bude, nejsem teď schopna odhadnout. Doufám, že jim rozhodnutí Ústavního soudu pomůže, aby se chvilku zastavili a zamysleli se, že se o této věci dá přemýšlet jinak než dosud a vymyslí něco správného, co bude spravedlivé pro všechny strany. Především pro lidi, kteří se od narození necítí dobře ve svém těle, celý život se tím trápí, a kteří se odhodlají ke změně. Hodně transgender lidí se pokusí o sebevraždu, protože nezvládnou ten proces tranzice – ten začíná informováním rodičů, kamarádů a kolegů, pokračuje psychologickými vyšetřeními, hormonální léčbou, ... Na jednoho člověka je toho najednou hodně. Před všemi, kteří procesem tranzice prošli, smekám pomyslň klobouk, protože si uvědomují, jak náročná cesta to pro ně byla – kolik pevné vůle a trpělivosti za tím bylo, kolik je to stálo energie a vynaložených peněz pro splnění si svého snu. Doufám, že květnové rozhodnutí Ústavního soudu napomůže ke zlepšení legislativy a podmínek pro transgender lidi.

Já bych si moc přála, aby se všechno u nás, co není úplně podle našich představ, změnilo k lepšímu.

“
Celosvětově už manželství s rovnými podmínkami pro stejnopohlavní i různopohlavní páry má přes 40 států. Jsou mezi nimi i státy, v nichž je většina občanů silně věřících, třeba jako Irsko.
”

Asi je důležité všem, kteří tento text čtou, říct, že to hodně záleží na tom, koho si v dalších volbách mezi politiky zvolíme. Je dobré sledovat, jak se jednotliví lidé nebo strany věnují problematice lidských práv. A jaké zájmy i my u svých kandidátů upřednostníme, pokud víme, že se něčemu věnují více a něčemu méně, ať už je to téma finančních podpor od státu nebo zdravotnictví či lidská práva. Před volbami je důležité sledovat politické dění, zjišťovat si informace, udělat si vlastní názor a podle něj pak u voleb vybírat. Politici se tam neobjevili jen tak. Jsou to lidé, které jsme zvolili. A jejich volba je naší zodpovědností.

Jano, chceš ještě něco na závěr říct?

Za sebe bych asi byla ráda, kdyby lidé byli víc empatičtí. Názory na dění okolo sebe by si utvářeli nejen rozumově, ale i srdcem. Aby se lidé nebáli věcně zeptat, pokud jim něco není jasné, a zjišťovali si relevantní informace. A pokud jsou akce LGBT komunity otevřené pro veřejnost (často je pořádá například spolek Duha pro neslyšící), aby na ně přišli. Hodně lidí, kteří na mé přednášky nebo besedy na téma registrovaného partnerství přišli, předtím tyto informace vůbec neměli. Je dobré si nejdříve informace zjistit a na jejich základě si pak udělat vlastní názor. Nejhorší je udělat si názor z domněnek.

Jano, moc ti děkuji za rozhovor. Jsou to všechno důležitá témata, kterým jsme se věnovaly.

Já děkuji za pozvání a doufám, že pro někoho to byly informace nové, zajímavé a podnětné.

Doufám, že si to uvědomí i politici a změní se vše k lepšímu. Děkuji za rozhovor.

Ano, to by bylo skvělé. X

Ptala se Monika Goldefusová, odpovídala Jana Havlová.

**//! Novinky
12. ročník setkání
tlumočnicků**

Milí kolegové tlumočníci! Těšíme se na vás 5. 10. 2024 na Setkání tlumočnicků, které letos poprvé proběhne mimo Prahu, a to v Ostravě v Quality Hotel Ostrava City (Hornopolní 3313/42, Ostrava) v konferenčním sále. Pokud potřebujete více informací, podívejte se na webovské stránky (viz QR kód), kde najdete i informace o přihlašování nebo možnosti ubytování. K 1. červenci se nás přihlásilo 62!

//ZJ Překlad do
českého znakového
jazyka

Pokud s námi chcete vyrazit společně z Prahy, pojedeme v 8:00 hodin z Hlavního nádraží v Praze vlakem společností Leo Express (v Ostravě budeme v 11:30 hod.). Při nákupu jízdenek vyberte vagon E.

Od 15:00 hodin bude pro přihlášené zájemce probíhat stáž v Centru služeb pro neslyšící a nedoslýchavé, o. p. s. Za účast na akci dostanete potvrzení pro své zaměstnavatele. Neformální část akce se uskuteční od 19:00 hodin v baru přímo v hotelu.

Pokud se chcete zúčastnit až sobotní akce, začínáme v 10:00 hodin. Nejprve si řekneme novinky v oblasti tlumočení – z České komory tlumočnicků znakového jazyka (ČKTZJ), advokační skupiny při ASNEP nebo o stavu jazykové zkoušky aj. Dále dopolední společný blok budeme věnovat otázce soudního tlumočení. Kolegyně soudní tlumočnice uvedou změny v legislativě, představí oblast tlumočení a prakticky vysvětlí, co tlumočení u soudu obnáší a jak se soudním tlumočnickem stát.

Po obědě, který si budeme moci dát společně v hotelové restauraci nebo si účastníci mohou dojít na oběd kamkoliv jinam, budou následovat pravidelné diskuze v kruzích. Do „kroužení“ jsme letos vybrali tato témata: tlumočení ve vzdělávání, tlumočení v oblasti sociálních služeb, tlumočení v soudní oblasti, týmové tlumočení slyšících a neslyšících tlumočnicků, neslyšící tlumočníci a studentský kruh.

Všechna témata pak shrneme v závěrečném plénu, které proběhne od 15:00 do 16:00 hodin. A řekneme si i témata, která by bylo dobré zařadit příští rok! Po skončení akce dostanete potvrzení o účasti na naší celodenní akci.

//QR Webové stránky
ČKTZJ

Těší se na vás přípravný tým 2024 (Kruh setkání tlumočnicků ČKTZJ) ve složení: Matěj Čipera, Regina Černá, Dana Prelová, Petr Vysuček a Pavlína Zarubová. X

Text: Bc. Dana Prelová za Kruh setkání tlumočnicků ČKTZJ

//ZJ Originál v českém
znakovém jazyce

Video: MgA. Monika Goldefusová, Mgr. Petr Vysuček, PhD.

Překlad: Mgr. Denisa Melčová

Foto: Archiv Mgr. Petra Vysučka, PhD.

//: Petr Vysuček: Adopce v gay páru? Ano!

Vítám u rozhovoru Petra Vysučka, který má manžela a tři děti. Jedno dítě je tvého manžela a dvě máte společně. Jsem moc ráda za společný rozhovor.

Zdravím.

V České republice bohužel nemáme legislativně uzákoněné manželství pro všechny, existuje u nás pouze registrované partnerství. Nevadí ti to? Nechtěli jste se „sňatkem“ počkat na jeho zrovnoprávnění, nebo vám to bylo jedno a registrovali jste se? Jaké z toho máte pocity?

Ano, jsme registrovaní. Nicméně spojení „registrované partnerství“ nemůžu vystát. Užívá se stejné slovo, které používáme v souvislosti s auty, které jsou v registru. Opravdu

to slovo nesnáším, ale bohužel je to takto u nás právně zakotvené. Já osobně to však v komunikaci takto nikdy nepoužívám. Nikdy bych neřekl, že jsem v registrovaném partnerství. Vždy říkám, že jsme manželé. Ve společnosti to je tak půl na půl. Někteří užívají zcela běžně výraz manželé. Když jsem byl ale například u lékaře či logopeda, tak mi řekli, to je váš registrovaný partner. Opravil jsem je a řekl, že je to můj manžel. Ale někdy si pracovník trvá na svém. Takže ten respekt ještě není všude. Já doufám, že se v budoucnu od tohoto termínu upustí a budeme zrovnoprávněni s heterosexuálními manželi. K současné právní úpravě svazku stejnopohlavních párů mám mnoho výhrad. Týkají se především práv k našim dětem. Není to tak, že bychom na ně s manželem měli stejná práva, ty mám na děti pouze já sám. Kdyby se něco stalo, odpovědnost je pouze na mé straně.

Veškerá jednání se státem jdou za mnou. Občas z toho pak vyvstávají zvláštní situace. Například manžel nemůže docházet na kurz psychologie pro pěstouny, nemá na takový kurz bohužel vůbec nárok.

Kdybych zemřel, děti automaticky nezůstanou manželovi, ale odpovědnost za ně by přebral stát a šly by do dětského domova. Tato situace se však dá upravit v závěti, kde to lze dopředu ošetřit. Lze to také řešit s organizací pro pěstounské rodiny, se kterou spolupracujeme a v její péči jsme, a upozornit na to, že chci, aby se po mé smrti postaral manžel. Ale kdyby chtěl být někdo z dané organizace podlý, nemusel by moje přání respektovat a děti by po mé smrti byly umístěny do dětského domova. To je opravdu hrozná představa. Doufám, že se to v budoucnu změní. Ptala ses, jestli jsme chtěli čekat na zrovnoprávnění sňatků, nebo jsme se aspoň registrovali. Nečekali jsme a registrovali jsme se hlavně kvůli dětem, aby věděly, že jsme manželé. Poté jsme si teprve vzali děti.

Doufám a věřím, že v budoucnu se to změní a dojde ke zrovnoprávnění. Zajímalo by mě, zda máte děti osvojené, či je máte v pěstounské péči? Můžeš jako neslyšící, který navíc žije ve stejnopohlavním páru, dítě adoptovat? A mohl bys nám prosím blíže popsat podmínky, které je potřeba jak pro adopci, tak pro pěstounskou péči splnit?

Tato otázka je mi pokládána velmi často. Sami jsme si tehdy mysleli, že adoptovat děti nemůžeme, protože jsme gayové. Domnívali jsme se, že můžeme mít dítě pouze v pěstounské péči. Za to, že jsme se do toho pustili a začali zjišťovat, může manžel. Manžel chtěl adoptovat miminko, ale domnívali jsme se, že to nelze. Nasadil mi ale brouka do hlavy, tak jsme šli na

obecní či městský úřad, už nevím, a požádali je o veškeré informace o adopci a pěstounství. Hned na začátku se nás úřednice dotazovala, zda si dítě chceme adoptovat, nebo vzít do pěstounské péče. To nás zarazilo. Domnívali jsme se, že jako gayové si dítě adoptovat nemůžeme. Nicméně paní nám oponovala, že v zákoně není uvedeno, že by si gayové nemohli adoptovat dítě. To nám doslova spadla brada překvapením. Znamenalo to, že si můžeme dítě adoptovat, z čehož jsme měli samozřejmě velkou radost. Nakonec jsme se rozhodli, že se přihlásíme jednak jako osvojitelé, jednak jako pěstouni. Pro to je samozřejmě potřeba splnit mnoho podmínek, mimo jiné absolvovat kurz. O tom však nyní hovořit nebudu, to by bylo na dlouho. Když jsme splnili všechny podmínky, mohli pro nás „hledat“ děti. V tom okamžiku jsme se museli rozhodnout, zda je chceme adoptovat, nebo převzít do pěstounské péče. Zkoumali jsme výhody a nevýhody jednoho i druhého. U adopce je skvělé, že děti se nikdy nemohou vrátit do dětského domova nebo k biologickým rodičům. V případě adopce se děti stanou opravdu našimi vlastními. Dochází i ke změně jejich jména a jsou skutečně naše. Na druhou stranu, při adopci nemáš nárok na žádnou podporu a pomoc ze strany státu. Taktéž nemáš žádnou podporu doprovázející organizace. To je organizace, která tě v případě pěstounské péče podporuje, každé dva měsíce se scházíte a v mnoha věcech je ti nápomocná. Kromě jiného ti poradí a nasměruje tě na další organizace, které s péčí o děti mohou pomoci, poradí s kurzy a dalším vzděláváním, nabízí také hlídání dětí, tábory a mnoho dalšího přímo pro děti. Také pokud potřebuješ služby psychologa, psychiatra nebo psychoterapeuta atd., poradí ti a pomůže. Pokud se rozhodneš dítě adoptovat, na všechno to, co jsem vyjmenoval, jsi sám.

Petr s manželem a dětmi

Naopak v rámci pěstounství tuto veškerou podporu a pomoc ze strany doprovázející organizace máš, cokoli potřebuješ zařídít, poradit, můžeš se na organizaci obrátit. Jako pěstoun máš také nárok na finanční podporu od státu na péči o dítě. To v případě adopce zkrátka není. Nicméně velkým rizikem u pěstounství je, že se dítě v průběhu života může vrátit do své biologické rodiny. Ve skutečnosti se ale udává, že se to stává ve velmi málo případech a 80 % dětí zůstává po celou dobu u své pěstounské rodiny. Nakonec jsme se tedy rozhodli, že se stanu pěstounem. Všude jsem uveden jen já, manžel nikoliv, přestože se staráme o děti naprosto rovnocenně. Dle zákona jsem nicméně pěstounem pouze já. Je to zvláštní, ale je to tak.

Dnes to hodnotím jako dobré rozhodnutí, že jsme si zvolili pěstounskou péči. Když totiž dítě není se svou biologickou rodinou, pohybuje se mezi dětským domovem a třeba i dočasnou pěstounskou péčí a pak se dostane k pěstounské rodině, vždycky to takovému dítěti zanechá šrámy na psychice. Každé takové dítě to těžce prožívá a potřebuje odbornou pomoc od psychologů, psychiatrů a dalších odborníků, aby se s tím mohlo vyrovnat. Takové dítě má v sobě opravdu zažitá trauma a potřebuje s ním pomoci. Docházení na takové terapie je pak finančně opravdu hodně nákladné a právě díky té finanční podpoře od státu pro pěstouny se dají tyto terapie uhradit.

Ve výsledku má samozřejmě adopce i pěstounská péče svá pozitiva a negativa. Nicméně abych to zkrátil, jako homosexuál si můžeš jak dítě adoptovat, tak vzít do pěstounské péče stejně jako heterosexuál, svobodný člověk či vdovec. Není potřeba být ve svazku. I já, kdybych byl svobodný, bych si dítě mohl vzít do péče. Rád bych tedy zdůraznil, že možné jsou obě varianty.

Děkuji za vysvětlení. Jak bys zhodnotil situaci LGBT+ osob v České republice? Jsme oproti ostatním zemím pozadu? Jaký na to máš názor?

Na úvod bych chtěl upozornit, že jsem se tímto tématem nijak hluboce nezabýval. Neúčastním se žádných akcí, jako je například Prague Pride, který nedávno proběhl. Bohužel na to se třemi dětmi nemám čas. Věnuji se hlavně rodině. Obecně však svůj názor říct mohu. Mám pocit, že situace se výrazně proměnila k lepšímu. Společnost již není tak opovrhlivá, je otevřená a přijímá LGBT komunitu. To dříve nebylo běžné, setkávali jsme se s posměchem, urážkami, byli jsme propíráni. Samozřejmě hloupí lidé jsou všude na světě a změnit názor všech není možné. To koneckonců můžeme vidět i při debatách o změně zákona. Mezi politiky je stále mnoho těch, kteří mají předsudky, obavy. Jsou také tací, kteří to vzhledem ke svému náboženskému vyznání vnímají jako neslučitelné. Celkově však situaci vnímám pozitivně. Událo se mnoho změn. Před dvaceti nebo třiceti lety by bylo nemyslitelné, že bych si mohl osvojit dítě. A samozřejmě i další věci pro nás nebyly možné. Ale teď je situace lepší a lepší. I tak je ale stále co zlepšovat. Mluvím o změně zákona a plném zrovnoprávnění stejnopohlavních sňatků. Věřím, že se to v budoucnu podaří, lidé ale potřebují čas. Ke změně názoru nedojde ihned, potřebuje to svůj čas, ale jak jsem řekl, věřím že se to v budoucnu podaří a budeme si všichni rovni. Budeme se inspirovat v jiných zemích, které jsou v tomto směru dál. V porovnání s jinými zeměmi, kde lidé stále čelí perzekuci, zákazům a diskriminaci, je skvělé, jaká je v České republice situace. Myslím, že si tedy nemůžeme stěžovat. To je ode mě všechno. Děkuji.

Velmi děkuji za rozhovor a za zodpovězení všech mých otázek. Je to opravdu důležité téma. Věřím, že se mnoho lidí díky našemu rozhovoru dozví spoustu nových informací a rozšíří si své obzory. Ještě jednou děkuji. Měj se krásně. X

Ptala se Monika Goldefusová, odpovídal Petr Vysuček.

Text: PhDr. Tereza Hradilová, Ph.D.

// Jak mluvit a psát o lidech s postižením?

//ZJ Překlad do českého znakového jazyka

V dnešní době a rozvíjejícím se moderním světě je důležité přistupovat k tématu osob s postižením citlivě a s respektem. Odborníci a lidé v pomáhajících profesích, kteří pracují v oblastech např. sociální práce nebo speciální pedagogiky, se s tímto tématem setkávají již mnoho let. S čím přesně? S určitým nešvarem, který se hojně vyskytuje například v médiích a dalších sdělovacích prostředcích. Pokud se na tuto oblast podíváme z pozice osob se sluchovým postižením, máme na mysli zejména používání termínů hluchý, znaková řeč, sluchově postižený – či dokonce již dávno zastaralý a vysoce odborně neaktuální termín hluchoněmý. Jistě bychom našli i další termíny, se kterými se můžeme setkat, pro ilustraci a pro naše potřeby si však vystačíme s výše uvedenými.

Ve snaze tuto situaci zlepšit – a to zejména na novinářském poli a celkově ve sdělovacích prostředcích – přišel již v roce 2020 veřejný ochránce práv, tzv. ombudsman, s manuálem určeným přímo pro novináře. Ten nabízí praktické rady a doporučení, jak správně prezentovat osoby s postižením či znevýhodněním a jak o nich hovořit z pozice novináře (v tisku, médiích apod.). Bohužel ne vždy jsou tato doporučení respektována. Pojdme si tedy připomenout, jak má vypadat správná terminologie, pokud hovoříme či píšeme o osobách se zdravotním postižením.

Na začátek je dobré zmínit, že existuje několik tzv. modelů postižení. Ty bychom mohli charakterizovat jako jakési přístupy, prostřednictvím kterých daná společnost nahlíží na osoby s postižením. Od tohoto náhledu se odvíjí i to, v jaké míře taková společnost počítá s inkluzivním přístupem ke svým spoluobčanům. Pojdme se na zmíněné modely podívat:

1. Medicínský model

Medicínský model vnímá postižení zejména jako nemoc a člověk s postižením je příjemcem péče. Tento model spatřuje problém na straně člověka s postižením, nikoliv na straně společnosti. Očekává se, že se člověk s postižením bude spíše snažit přizpůsobit většinové společnosti.

2. Sociální model

Podle tohoto modelu je postižení výsledkem interakce mezi člověkem a prostředím. Sociální model vidí příčinu postižení v bariérách, které společnost staví. Může se přitom jednat o bariéry fyzické či sociální. Radíme sem např. bariéry architektonické, komunikační či ekonomické – sem patří zejména případná ztížená možnost vzdělávání a pracovního uplatnění.

3. Biopsychosociální model

Tento model kombinuje prvky medicínského a sociálního modelu a dává je do souvislosti s konkrétní situací daného člověka. Hodnotí zdravotní stav, osobnostní faktory, sociální participaci a soběstačnost člověka.

Výše uvedené modely samozřejmě nejsou jediné, se kterými se setkáváme. Existuje celá řada dalších modelů, ty však nejsou předmětem našeho textu.

Jak bychom tedy měli hovořit o lidech s nějakým druhem zdravotního postižení či znevýhodnění? Držme se zejména zásady „people first“, tedy člověk na prvním místě.

Lidé s postižením jsou v první řadě lidé a až pak mají případně nějaké zdravotní postižení či znevýhodnění. Upřednostňujeme tedy termín „člověk s postižením“ před „postižený člověk“, abychom nedávali přednost postižení před osobností dotyčného. Na prvním místě je člověk jako takový a až poté je vhodné, pokud je to třeba, přidat zmínku o tom, že má nějaké zdravotní postižení nebo znevýhodnění.

Neměli bychom používat tzv. dramatické výrazy. Výrazy jako „trpí postižením“ nebo „je upoután na invalidní vozík“ naznačují, že postižení je dramatické a politováníhodné. Používejme proto spíše neutrální výrazy, které nevyvolávají negativní konotace. Není na nikom z nás, abychom zdravotnímu stavu člověka přikládali váhu dle vlastního uvážení. Navíc mnoho osob se zdravotním postižením by svůj zdravotní či psychický stav ani takto dramaticky nepopsalo.

Dále bychom měli respektovat preference jednotlivých lidí. Někteří lidé s postižením preferují určité termíny, které považují za součást své identity. Z hlediska osob se sluchovým postižením se může jednat například o termíny jako neslyšící/Neslyšící, nedoslýchavý (zde se jedná o zažité termíny, u kterých tradičně nepoužíváme spojení jako člověk s nedoslýchavostí). Ale jak jsme si již vysvětlili, užíváme spojení člověk se sluchovým postižením, nikoli sluchově postižený. Z hlediska vhodného oslovení osob s postižením je třeba respektovat nejen správnou terminologii, ale také preference těchto osob. Pokud si nejsme jisti, nebojme se zeptat.

Níže uvádím pár praktických příkladů oslovení či slovních spojení, která jsou odbornou veřejností aktuálně brána jako vhodná.

//ZJ Překlad do českého znakového jazyka

Text: Mgr. Markéta Bočková z Kanceláře veřejného ochránce práv

// Výzkum přístupnosti veřejných budov a služeb

Nevhodné termíny	Vhodné termíny
postížený člověk	člověk s postižením, člověk se zdravotním znevýhodněním
hluchý/hluchoněmý	člověk se sluchovým postižením, popř. neslyšící (kategorie člověk se sluchovým postižením v obecné rovině zahrnuje zpravidla všechny typy sluchového postižení)
znaková řeč	(český) znakový jazyk
vozičkář	člověk pohybující se na vozíku
autista	člověk s poruchou autistického spektra
slepý, slepec	člověk se zrakovým postižením, případně nevidomý
retardovaný člověk, mentálně zaostalý	člověk s mentálním postižením

Důležité je mít také na paměti, že vždy mluvíme přímo s člověkem s postižením, ne s tlumočnickem znakového jazyka nebo s jiným doprovodem takové osoby (najdou se samozřejmě specifické situace, kdy existují výjimky – např. u osob s těžkým mentálním postižením, ale to je již záležitost jiného tématu). Primárně se však neobracejte na doprovod dané osoby, ale přímo na osobu samotnou.

S osobou se zdravotním postižením také vždycky komunikujeme jako s rovnocenným partnerem. Používáme přiměřený způsob komunikace, vykáme a nepoužíváme žádné zdrobněliny. Pokud si nejsme v komunikaci jisti, cítíme se v rozpacích apod., je v pořádku to našemu komunikačnímu partnerovi sdělit (tedy osobě s postižením) a zeptat se ho, jaký způsob komunikace upřednostňuje, co mu vyhovuje atd. Mnohdy postačí, že dáme najevo svou ochotu a vůbec nevdává naše případná neznalost. Vždy se také zeptáme, zda daná osoba potřebuje a vítá naši pomoc. Někdy se osoba s postižením potřebuje v situaci jen zorientovat a není nutné poskytovat něco jako asistenci. Někdy naopak může být tato asistence či prostá pomoc vítaná. Slušným dotazem a ochotou nikdy nic nezkažíme.

Na závěr ještě stručná poznámka ke komunikaci s člověkem se sluchovým postižením. Pokud je to možné, zjistíme si preferovaný způsob komunikace (mluvená forma s pomocí odezírání, psaná forma, popř. využití znakového jazyka či znakované češtiny, využití aplikací pro přepis textu apod.). S našim komunikačním partnerem navážeme oční kontakt a mluvíme jasně a zřetelně, artikulaci však nepřeháníme a příliš nezvyšujeme hlas, zpravidla to nepomáhá. Mysleme také na to, že konkrétně u osob se sluchovým postižením je dobré pro zdárnou komunikaci vytvořit také klidné prostředí, pokud možno eliminovat velké hlukové pozadí v místnosti. X

K vypracování textu byl použit zdroj:

VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV. Jak mluvit a psát o lidech a s lidmi s postižením. Online. 2020.

//QR Odkaz na zdroj

Prostřednictvím osobních zkušeností lidí s postižením otestoval ombudsman přístupnost sídel a služeb veřejných institucí napříč celou republikou. Právě veřejný ochránce práv dohlíží, jak Česká republika naplňuje Úmluvu OSN o právech lidí se zdravotním postižením. Státy by podle ní měly směřovat k ideálnímu stavu, kdy člověk s jakýmkoliv postižením může samostatně – tedy bez nutné asistence – navštívit budovu a může také bez pomoci někoho jiného plně využít nabízené služby, a to včetně průvodcovských nebo tlumočnických. Ukázalo se, že do ideálního stavu má Česká republika daleko. A také, že při porovnání přístupnosti podle typu postižení jsou úřady a služby nejméně připravené na lidi s postižením sluchu.

„Narazila jsem na nepřijemného pana vrátného, se kterým jsem měla hrozný problém se dorozumívat, a to jsem mu vše psala na papír. Pořád jsem se ho ptala, zda mají vůbec nějakou možnost osobní asistence, jako je třeba tlumočnická či přepisovatel. Pořád nechápal, proč se ptám a proč to potřebuji. Tak jsem mu vysvětlovala, že zjišťuji, zda mají tu možnost nabídnout nějakou osobní asistenci pro sluchově postižené. Nechápal to prostě. Tak jsem to vzdala a pokračovala jsem dál,“ tak popsala svou zkušenost z návštěvy Okresní správy sociálního zabezpečení v Příbrami testerka s postižením sluchu. Podobně jako ona ověřovali ve výzkumu ombudsmana přístupnost úřadů a institucí také další lidé s postižením. Zjišťovali, s jakými bariérami se lidé s postižením setkávají v různých institucích.

V krajských městech, Praze a Příbrami, jakožto městě reprezentujícím Středočeský kraj, nechal ombudsman lidi s fyzickým, zrakovým nebo sluchovým postižením, aby se bez pomoci zkusili dostat k přepážkám či kancelářím, jako kdyby si potřebovali něco doopravdy zařídit. Takto v každém z měst otestovali poštu, magistrát, nemocnici, správu sociálního zabezpečení, soud a úřad práce. V každém místě měli konkrétní úkol.

Situaci nebo vybavení na místě, své zkušenosti i to, zda nakonec byli při plnění úkolu úspěšní, si testeři zaznamenávali do dotazníku. Tyto informace od testerů doplnili výzkumníci o data z dotazníků zaslanych přímo konkrétním institucím.

KAM TESTEŘI
SMĚŘOVALI

Pošta

K přepážce, kde je možné poslat doporučený dopis a požádat o podací lístek

Magistrát

Ke kanceláři nebo přepážce, kde se podávají žádosti o občanský průkaz

Nemocnice

K ORL, ortopedické nebo oční ordinaci (podle typu postižení)

Správa sociálního zabezpečení

Ke kanceláři nebo přepážce, kde se žádá o invalidní důchod

Soud

K soudní síni, kde se bude konat veřejné jednání

Úřad práce

Ke kanceláři nebo přepážce, kde se žádá o příspěvek na zvláštní pomůcku

Testované instituce se vesměs potýkaly s podobnými problémy přístupnosti. Nejlépe byla všechna zkoumaná místa připravena na lidi s omezením pohybu, naopak nejhůř na tom byla s přístupností pro lidi s postižením sluchu. U lidí se zrakovým a sluchovým postižením úřady navíc většinou spoléhaly, že lidé přijdou s doprovodem, který jim pomůže s orientací v budově a vyřizováním všeho potřebného.

Před každou návštěvou procházeli testeři webové stránky úřadu či instituce. Také u nich hodnotili přístupnost a to, zda jsou na nich dostupné a dohledatelné informace, které jim

návštěvu místa usnadní. Ukázalo se, že na naprosté většině webových stránek institucí chybí informace o možnosti objednat si tlumočení do českého znakového jazyka nebo simultánní přepis.

Pro lidi se sluchovým postižením bylo vesměs složité se po příchodu do budovy zorientovat a navázat kontakt s personálem, protože komunikace většinou probíhala psanou formou. Dostat se do určitého místa zvládali i bez doptávání, ale většinou to pro ně nebylo snadné.

Výtahy v navštívených budovách sice většinou měly displej a tlačítko na přivolání pomoci, ovšem často nebylo možné záchranu přivolat esemeskou. To je přitom pro lidi s postižením sluchu klíčové.

Některé problémy plynuly i z malého povědomí o potřebách lidí s postižením. Lidé se sluchovým postižením kupříkladu potřebují dobře vidět na toho, kdo mluví. To ale na úřadech není samozřejmost. Testeři mimo jiné zjistili, že pouze na pěti ze třinácti vrátnic magistrátů sedí zaměstnanci tak, aby jim šlo odezírat ze rtů. Na některých magistrátech testerům vadilo nevhodné umístění okna, jinde zase nedostatečné osvětlení.

„Na vrátnici byla tma, že jsem měla co dělat, abych je viděla pořádně,“ uvedla k tomu testerka na pražském magistrátu.

“
Testované instituce se vesměs potýkaly s podobnými problémy přístupnosti. Nejlépe byla všechna zkoumaná místa připravena na lidi s omezením pohybu, naopak nejhůř na tom byla s přístupností pro lidi s postižením sluchu.
”

Testující z řad neslyšících se shodli, že vždy velmi záleží na přístupu personálu. Dojem z návštěvy úřadu často mohl ovlivnit jednání jediného zaměstnance: „Vstřičná paní, s tlumočením nemohla poradit, nevěděla jak. Popsala cestu gesty. Mně takto stačilo,“ ocenil tester na magistrátu v Jihlavě.

Opačnou zkušenost měla testerka u ostravského soudu: „Na vrátnici se mnou nejsou ochotni komunikovat,“ zhodnotila.

Někde testeři zjistili, že úřady a instituce nedotáhly vhodná opatření do konce. Například na některých poštách mohou lidé s postižením požádat o přednostní vyřízení jejich záležitosti. Ne vždy ale pošty tuto službu správně propagují. Třeba v Jihlavě je žádost o přednostní vyřízení ve vyvolávacím systému označena piktogramem vozíčkáře: „Vím, že musím klikat na piktogram vozíčkáře, ale jsem neslyšící. Ne všichni se sluchovým postižením budou vědět, doporučuji přidat jiný obrázek,“ navrhl tester v Jihlavě.

Samostatnou kapitolou byla možnost tlumočení do českého znakového jazyka nebo simultánní přepis. Ani tyto základní služby nejsou všude samozřejmostí. Nabízejí je alespoň všechny testované nemocnice. Ve čtyřech mají dostupnou aplikaci pro přepis mluveného slova, v ostatních je po do

“
Z testovaných soudů poskytují lidem se sluchovým postižením z řad veřejnosti možnost simultánního přepisu v soudní síni pouze ten v Pardubicích. Možnost tlumočení zajišťují na žádost pouze tři soudy.
”

domluvě dostupné přímo tlumočení. Ve dvou nemocnicích dokonce mají své vlastní tlumočníky, ale ti nejsou k dispozici nepřetržitě během celé otevírací doby.

Naproti tomu správy sociálního zabezpečení na tento způsob komunikace s klienty s postižením sluchu připravené nejsou. Testované pobočky nenabízely tlumočení do českého znakového jazyka ani simultánní přepis. Česká správa sociálního zabezpečení argumentovala, že je po těchto službách minimální poptávka. Zároveň uvedla, že podle zkušeností z poboček téměř všichni neslyšící přicházejí v doprovodu tlumočnicků.

Podobná je podle výzkumu situace také u České pošty: možnost tlumočení do českého znakového jazyka ani simultánní přepis neposkytuje. Pouze dvě z testovaných poboček jsou vybavené indukční smyčkou.

Z testovaných soudů poskytují lidem se sluchovým postižením z řad veřejnosti možnost simultánního přepisu v soudní síni pouze ten v Pardubicích. Možnost tlumočení zajišťují na žádost pouze tři soudy. Další dva uvedly, že vždy záleží na rozhodnutí soudce.

Mezi magistráty je na lidi s postižením sluchu dobře připravený ten v Českých Budějovicích. Jako jediný z testovaných magistrátů má na webu infolinku umožňující tlumočení a nainstalovanou indukční smyčku u recepcie.

Výzkum ombudsmana odhalil, že veřejné instituce mají při zajišťování přístupnosti pro lidi s postižením značné rezervy. Veřejný ochránce práv se proto bude i nadále zasazovat o změny na systémové úrovni. Zároveň postupně oslovuje s doporučením k provedení potřebných změn samotné navštívené instituce. Mnohé z odhalených problémů je totiž možné řešit okamžitě.

Celá výzkumná zpráva je veřejně dostupná na webových stránkách veřejného ochránce práv. **X**

//QR Odkaz na stránky veřejného ochránce práv

Text: Mgr. Šárka Prokopiusová (prezidentka SNN v ČR, z. s.)

Ani v létě naši kolegové v SNN nezapomněli a uspořádali dvě akce pro děti a mládež se sluchovým postižením.

Hned na začátku prázdnin se konal velmi úspěšný Wakeboard kemp pro děti se sluchovým postižením v Hradci Králové. Právě 28. června – 1. července děti strávily čtyři dny zábavy a hlavně se učily náročnou vodní disciplínu – jízdu na wakeboardu. Kempu se zúčastnilo 8 dětí se sluchovým postižením ve věku od 13 do 17 let a učily se pod vedením zkušených instruktorů a jezdců, jimiž jsou Andrea Krýsllová, Mia Knechtová, Dominik Janča a Jan Klusáček. Účastníci měli možnost naučit se základy i pokročilé techniky tohoto adrenalinového sportu. Instruktoři se snažili předat své znalosti a dovednosti prostřednictvím individuálního přístupu, aby každé dítě mohlo dosáhnout co nejlepších výsledků.

Aby se děti s instruktory bez potíží domluvíly, bylo zajištěno tlumočení do znakového jazyka. Děti tak mohly plně porozumět pokynům a radám svých trenérů, což mělo zásadní vliv na jejich pokrok během kempu.

Celá akce byla nejen o sportovním tréninku, ale také o vytváření přátelství a budování sebevědomí u účastníků. Děti se nejen učily nové dovednosti, ale také si užívaly atmosféru sdílenou vášní pro wakeboarding. Organizátoři i účastníci jsou nadšeni úspěchem již druhého ročníku a plánují pokračování kempu i v dalších letech. Wakeboard kemp pro děti se sluchovým postižením se stal nejen sportovní událostí, ale také symbolem inkluzivního přístupu k adrenalinovým sportům pro všechny.

Kemp by se nemohl konat bez podpory donátorů a sponzorů. Děkujeme za poskytnutí dotace Magistrátu hlavního města Prahy a firmám Delikommat s.r.o. a Fluffystyle za sponzoring.

V termínu 20.–27. července 2024 se konal tábor ve sportovním areálu Horní Bradlo poblíž Chrudimi v rekreačním středisku Tesla. Na tomto místě se tábor uskutečnil již podruhé.

Celkem se zúčastnilo 44 dětí ve věku 7–18 let a o jejich pohodlí a zábavu se staralo 11 vedoucích a zdravotnice. Tábor byl organizován ve spolupráci s Oblastní unií neslyšících Olomouc a měl zajímavé téma „Světadily kolem nás“.

Každý den byl věnován jednomu konkrétnímu světadílu a program byl bohatý na hry a aktivity, které reflektovaly kulturu a zajímavosti daného kontinentu. Velkým přínosem bylo zapůjčení kostýmů od České televize, které umocnily autentický zážitek z každého dne. Děti se dozvěděly mnohé o různých kulturách, ale také si mohly některé na vlastní kůži vyzkoušet díky kostýmům a tematickým hrám.

Děti byly rozděleny do týmů dle věku (4 týmy mladších dětí a 4 týmy starších dětí) a hry byly vymyšlené tak, aby je zvládly jak menší děti, tak i ty větší. Uskutečnil se i celodenní výlet, během kterého děti ušly asi 8 km k vodní nádrži Seč.

Všichni účastníci si odvezli nejen krásné vzpomínky, ale také nová přátelství a spoustu zážitků, které jim jistě zůstanou na dlouho v paměti, například zakončení tábora, na které si děti připravily vystoupení s tancem Haka, který pochází z Nového Zélandu. **X**

//ZJ Překlad do českého znakového jazyka

//! Mezinárodní kemp pro dospívající

//ZJ Překlad do českého znakového jazyka

s kochleárním implantátem

Text: Mgr. Leona Pejcharová (předsedkyně SUKI)

Foto: Archiv SUKI

V termínu 20.–27. července 2024 proběhl v Telči mezinárodní kemp pro dospívající s kochleárním implantátem. Akci organizoval spolek SUKI ve spolupráci s Masarykovou univerzitou v Brně a EURO-CIU (European Association of Cochlear Implant Users).

Do Telče přijelo 38 dětských účastníků ve věku od 14 do 18 let z Velké Británie, Itálie, Lucemburska, Rumunska, Bosny a Hercegoviny, Španělska, Německa a Finska. Výpravy z jednotlivých států doprovázeli tzv. country leadeři (vždy jeden dospělý na čtyři děti). Čeští dospívající s kochleárním implantátem (KI) působili v roli „buddies“, tedy průvodců zahraničních hostů. Pomáhali s přípravami prostor, organizací jednotlivých bodů programu a podporovali zahraniční kamarády, aby se u nás cítili jako doma.

Denní program obvykle začínal rozcvíčkou, kterou organizovali ti, kdo se přihlásili večer předem. Čeští účastníci vytáhli staré vzpomínky na školkové hry, tak se hrála šlapaná, rybičky a podobně. Po snídani následovala hlavní část

programu. Byla to například přednáška klinického inženýra Lukáše Bauera, která se týkala péče o procesor kochleárního implantátu, muzikoterapie s Jiřím Boudou, přednáška o sebedůvěře a zdravých vztazích s Lucií Radovou nebo společné činnosti jako workshop týkající se advokacie, různé kreativní tvoření, výlet na koupaliště či na fotbalové hřiště a podobně. Jeden den se pořádala výprava na blízkou farmu, kde si děti velmi užily nabídku limonád na baru, krmení ovcí, opékání špekáčků a různé sportovní disciplíny. Každý večer pak proběhla reflexe dne, kdy děti ve skupinách hodnotily, co zažily a jak se při tom cítily (a téměř každý večer děti pořádaly párty v jedné ze společenských místností). Později proběhla reflexe také ve skupině country leaderů, což bylo důležité, aby bylo možné podchytit případné problémy nebo naopak podpořit některé uzavřenější děti, aby se zapojily.

Koncept mezinárodních kempů pro děti s KI vznikl ve Velké Británii, kde ho pořádala The Ear Foundation. Poslední taková akce proběhla v roce 2019, po covidu ale organizace zanikla. EURO-CIU proto hledalo nástupníky a SUKI se přihlásilo jako

první s tím, že bude nadále organizace Summer Campů putovní a akce se tak bude konat v různých zemích. Bohužel ale zatím není jasné, zda se někdo ujme organizace na rok 2025. Je to velká škoda, protože se jedná o akci, která skutečně mění životy mladých uživatelů kochleárního implantátu k lepšímu. Svědčí o tom nejen množství nových přátelství, která na táboře vznikla, ale také dopisy, které nám chodí od rodičů dětských účastníků. Summer Camp pomáhá v dětech budovat sebedůvěru, podporuje komunikační dovednosti a mezinárodní rozhled.

Letošní událost by se ovšem nemohla konat bez podpory celé řady sponzorů, kterým patří náš velký dík. Jsou to firmy Cochlear, Advanced Bionics, Med-El, Masarykova univerzita v Brně, EURO-CIU, Diplomatic Spouses Association, Apple, Michal Hyský, Ministerstvo zdravotnictví ČR a Nadace pro radost. X

Text: Tim Curry, M.S.

Foto: Archiv Tima Curryho, M.S.

//ZJ Překlad do českého znakového jazyka

// Tlumočnický koutek Tima Curryho

//ČJ Profesionální flexibilita pro všechny

Tlumočníci znakového jazyka pracují s jazykovou menšinou i s jazykovou většinou. Pracujeme s lidmi z různých kultur, z různých prostředí, s lidmi, kteří mluví různými jazyky, mají různé názory, vzdělání, náboženství, jsou různého věku. Jednoduše řečeno pracujeme se všemi. Abychom byli v každé situaci profesionální, musíme být flexibilní.

Musíme se neustále učit novým a odlišným způsobům myšlení a vidění světa. Na každé tlumočení se připravujeme tím, že se učíme o dané kultuře, o daném náboženství, o dané situaci. A pokaždé, když se takto připravujeme, se naučíme něco nového. Stáváme se pro příští tlumočení o něco flexibilnějšími. Někdy to ale nestačí. Někdy potřebujeme být otevřenější k poznávání nových věcí ještě předtím, než jsme skutečně o tlumočení požádáni.

Jedním ze způsobů, jak se učit novým věcem, je absolvovat kurz nebo workshop. Můžeme se ale učit i prostřednictvím diskuze s lidmi z jiné kultury nebo s lidmi jiného smýšlení. Můžeme tak pochopit jejich názory, což naše tlumočení obohatí z hlediska smyslu a zároveň nám to pomůže cítit k druhým respekt. Například lidé z komunity neslyšících LGBTQ+ mají určité znaky, které používají mezi sebou. Mohou nás tak naučit vhodným způsobům interpretace určitých témat nebo pohledů jim vlastních. Stále však musíme mít na paměti, že tlumočíme pro všechny.

Musíme si uvědomit, že každý člověk je jedinečný. Nemůžeme lidi škatulkovat podle toho, do jaké skupiny patří. Stejně jako je každý slyšící člověk jiný, je jiný i každý neslyšící. Je-li jeden neslyšící člen komunity LGBTQ+ s našim výkladem spokojen, neznamená to, že je spokojen i druhý. Nezapomeňme, že nejsou jen z jedné skupiny. Jsou to neslyšící. Jsou členy této komunity, ale mohou mít jiné náboženství, jiné vzdělání, jiné politické názory. Pracujeme totiž s lidmi, ne se škatulkami.

Škatulky mají svůj význam a podle něj se my řídíme. Ne vždy však plně vystihují, kým člověk je. Neexistuje jedna nálepka pro všechny. Jsem Američan. Ale nejsem stoprocentně stejný jako ostatní Američané, dokonce ani jako ti, kteří žijí v České republice. Ani neslyšící nejsou všichni stejní.

Tlumočníci znakového jazyka musí být flexibilní. Naše tlumočení musí zahrnovat významy, které každý člověk vyjadřuje ze svého jedinečného úhlu pohledu. A musíme tlumočit způsobem, který je profesionálně nestranný a respektuje to, kým daná osoba je. X

Text přeložen z anglického originálu.

//ENG Professional
Flexibility for All

Sign language interpreters work with a linguistic minority and a linguistic majority. We work with individuals from different cultures, different backgrounds, different languages, different viewpoints, different educational backgrounds, different religions, and different ages. That is a complicated way of saying we work with everyone. In order for us to be professional in every situation, we have to be flexible.

We must always be learning new and different ways of thinking and ways of seeing the world. For every situation, we prepare ourselves by learning about that culture, about that religion, or about a specific situation. And each time we do that preparation, we learn a little bit more. We become a little bit more flexible for future interpreting situations. But sometimes that is not enough. Sometimes we need to be more open minded to learning new things before we are actually called to interpret for them.

One way to learn new things is by taking a course, by taking a workshop. However, we can also discuss with people of a certain culture, or a certain mindset, to understand the meanings of their views. This will enhance our interpretation in a meaningful way, but also, in a respectful way. For example, the Deaf LGBTQ+ community, have certain signs that they use for themselves. And they can teach us the appropriate ways to interpret certain topics or perspectives that they have. But we have to keep in mind while we are learning that we interpret for everyone.

We must remember that everyone is an individual. We cannot categorize people according to which group they belong. Just like every hearing person is different, every deaf person is different. Just because one deaf member of the LGBTQ community is happy with our interpretation another member may not be. Because remember, they're not just from one group. They are Deaf. They are a member of this community, but may have a different religion, a different education, different political viewpoints, because we are working with people, not labels.

Labels have meaning. And we interpret meaning. However, labels do not always give the full meaning of who a person is. There is not one label for everyone or anyone. I am an American. But I'm not 100% the same as other Americans, even those living in the Czech Republic. A deaf person is not the same as every other deaf person.

Sign language interpreters must be flexible. Our interpretations must incorporate the meanings that each individual expresses from their unique point of view. And we must do so in a way that is professionally impartial and respectful for who that person is. X

//! Zasedání EUD

v Belgii

//ZJ Překlad do
českého znakového
jazyka

Foto: Archiv Šárky Prokopiusové

Text: Mgr. Šárka Prokopiusová (prezidentka SNN v ČR, z. s.)

V Bruselu v Belgii se 23.–25. května konaly každoroční workshopy, semináře a valné shromáždění Evropské unie neslyšících (EUD).

Ve čtvrtek se uskutečnily dva workshopy. Jeden workshop se zaměřil na účast neslyšících v politice v souvislosti s nadcházejícími evropskými volbami a jednotlivé státy popisovaly, jaká je úroveň přístupnosti voleb v jednotlivých zemích. Druhý workshop se věnoval nástinu klíčových částí legislativy EU, které se týkají přístupnosti, a účastníci byli seznámeni s přehledem plánů kampaně EUD za uznání národních znakových jazyků EU.

Páteční seminář pořádaný ve spolupráci s belgickými organizacemi Doof Vlaanderen a Fédération Francophone des Sourds de Belgique (FFSB) se zaměřil na dobrovolnické strategie a dostupnost informací o zdraví. Belgické organizace mají velmi dobře zpracované strategie, jak získávat dobrovolníky pro práci v neslyšící komunitě a jak

je dlouhodobě podporovat. Rovněž nám představili svůj projekt, který zpřístupňuje informace o zdraví a medicíně ve znakovém jazyce.

Setkání vyvrcholilo v sobotu 25. 5. valnou hromadou, na níž proběhla především debata a také byly schvalovány běžné procesní věci, např. výroční zpráva a zpráva o hospodaření. Kromě toho členové předložili řadu návrhů. Návrhy se týkaly různých témat, jako je problematika vzdělávání neslyšících, dostupnost tísňových služeb (112) a vytvoření nového evropského fóra neslyšících.

Příští rok se bude valná hromada konat ve Varšavě v Polsku, na jejíž organizaci se bude podílet Polski Związek Głuchych, polský člen EUD. X

Chceme i tvůj
článek!bhk
////

Milí čtenáři,

náš časopis je prostorem, kde se setkávají zajímavé příběhy, názory a inspirace. Rádi bychom vám dali příležitost podílet se na jeho obsahu a stát se tak součástí naší redakce. Pokud máte chuť sdílet své myšlenky, zážitky nebo odborné pohledy, neváhejte a pošlete nám svůj článek.

Své příspěvky můžete zasílat na e-mailovou adresu: capova@snn-cr.cz, uzávěrku máme 14. listopadu.

Vaše redakce BHK

ZnakoFest 2024

Pondělí 7. října

10:00-12:00
Dětský ostrov
Znakovárna, z.s.
Janáčkovo nábřeží, Praha 5

14:00-14:30
Kvíz časopisu UNIE
Česká unie neslyšících
Dlouhá 37, Praha 1

14:30-15:00
Minikurz znakového jazyka
Kurzy ČZJ - Česká unie neslyšících
Dlouhá 37, Praha 1

15:00-16:00
Přednáška o zdraví
Česká unie neslyšících
Dlouhá 37, Praha 1

17:00-18:00
Zdravý životní styl
Hana Wiesnerová a Eva Sattler
Karlínské nám. 12, Praha 8
Vstupné dobrovolné

20:00-22:00
Film: WHAT?
Kino Světozor
Vodičkova 41, Praha 1
Vstupné: 250 Kč

Úterý 8. října

10:00-12:00
Znakohraní
Znakovárna, z.s.
Nad Zámečnicí 6, Praha 5
Vstupné: 200 Kč

13:00-15:00
**Den otevřených dveří
ve Weblíčku**
Havlíčková 4, Praha 1

16:00-18:00
Arterapie
Iva Hay
Česká unie neslyšících
Dlouhá 37, Praha 1

18:30-20:00
Přednáška De'VIA a Surdismus
Iva Hay
Česká unie neslyšících
Dlouhá 37, Praha 1

//ZJ Pozvánka

Středa 9. října

10:00-12:00
Lanové hřiště
Znakovárna, z.s.
Vltavanů 229, Praha 4

14:00-16:00
**Procházka Prahou:
Po stopách pražských legend**
Průvodce: Jan Wirth
Sraz na Malostránském náměstí

16:00-17:00
Vzpomínky na cestování
Tajemný host
Minirozhovor: ČUN
Dlouhá 37, Praha 1

18:00-20:00
**Procházka Prahou:
Pražské příběhy neslyšících**
Průvodce: Petr Pánek
Sraz u Faustova domu
Karlovo nám. 40, Praha 2

Čtvrtek 10. října

10:00-12:00
Vláček na Žofíně
Znakovárna, z.s.
Slovanský ostrov, Praha 1

15:00-17:00
Národní muzeum
Martin Kulda
Václavské nám. 68, Praha 1

18:30-20:00
Symbióza mezi zvířaty
Martin Kulda
Znakovárna, z.s.
Nad Zámečnicí 6, Praha 5

20:00-22:00
Promítání: Jsem CODA
Znakovárna, z.s.
Nad Zámečnicí 6, Praha 5

Pátek 11. října

9:00-12:00
ZOO Praha Troja
Martin Kulda
Sraz u metra Nádraží Holešovice

14:00-16:00
Národní zemědělské muzeum
Interaktivní expozice
Markéta Spilková
Kostelní 44, Praha 7

18:00-21:00
Role: Matka a Otec
Gabriela Jeřábková

**Rituály pro posílení pouta mezi
matkou a dítětem**
Markéta Zelenková

Stand-up "Matka"
Michaela Kosíecová

Premiéra minifilmu:
Ženy rodi tak jak žijí II.

Znakovárna, z.s.
Nad Zámečnicí 6, Praha 5

Sobota 12. října

13:00-01:00
ZnakoFest
Radlická kulturní sportovna
Za Ženskými domovy 5, Praha 5

Vstupné:
Zdarma pro děti do 15 let
200 Kč pro dospělé
(při zakoupení předem na Goout)
250 Kč pro dospělé (na místě)

13:00-18:00
Deaf Expo
Výstava obrazů a fotografií
neslyšících umělců

Pro děti
13:00-18:00
Čtenářský koutek
Malování
Dřevěná dílna
Znakohraní

Spolek - Ostružina
Taneční radost pro děti a rodiče

Divadelní spolek - OUKEJ
Z pohádky do pohádky

16:00-18:00
Přednášky
Lucie Kastnerová
Vláda Šimon
Karel Redlich
Jan Wirth
Radek Červinka

20:00-22:00
Aukce obrazů a fotografií
Umělecké představení

22:00-01:00
Volná zábava

*Změna programu vyhrazena

//Z] Překlad do
českého znakového
jazyka

Text: Mgr. Helena Čápková

// Novinky pro uprchlíky s dočasnou ochranou

Od 1. 8. 2024 došlo ke zvýšení započitatelných nákladů na bydlení pro držitele dočasné ochrany:

- Pro zranitelné osoby (např. studenty, seniory, těhotné ženy a osoby se zdravotním postižením) je nová výše 6 000 Kč.
- Pro ostatní je nová výše 4 000 Kč.

Výše započitatelných nákladů na bydlení je stejná v bytech v evidenci i v ostatních prostorech k ubytování. Ve společně posuzovaném okruhu osob bude možné započítat náklady na maximálně 5 osob (nejdříve se započítávají zranitelné osoby).

Tato změna nejvíce ovlivní osoby, které pobývaly v nouzovém ubytování, které je nově od 1. 9. 2024 poskytováno všem pouze po dobu 90 dní.

„Změna se bude týkat i lidí, kteří jsou zranitelní, tedy seniorek a seniorů, matek s malými dětmi i lidí zdravotně postižených. Ti nemají možnost pracovat a ocitnou se ve významné chudobě. Setkáváme se s tím, že mladí lidé, aby finančně podpořili rodinu, opouští vzdělávací systém a brigádně pracují. To může do budoucna představovat vážný problém.“

- Mgr. Andrea Krchová, ředitelka Konsorcia nevládních organizací pracujících s migranty v ČR

Vláda ČR schválila projekt Programu asistovaného dobrovolného návratu zpět na Ukrajinu pro držitele dočasné ochrany nebo mezinárodní ochrany získané v souvislosti s válečnou situací na Ukrajině.

Projekt je určený pro maximálně 480 osob, kterým může být poskytnuta pomoc s vycestováním, ale nebude poskytnuta žádná pomoc s reintegrací. V rámci projektu je možnost zajištění zdravotnické dopravní služby (sanitní vůz) pro osoby, které nejsou schopny využít standardních dopravních prostředků. Službu zajišťuje oddělení dobrovolných návratů Ministerstva vnitra ČR ve spolupráci s pracovišti Krajských asistenčních center pomoci Ukrajině (KACPU). Zájemci o tuto službu se mohou ozvat na e-mail navraty.ukrajina@mvcrcz nebo se obrátit na infolinku 974 801 802. Pomoc lze využít

pouze jednou a odjezdem bude ukončena platnost stávajícího pobytového oprávnění. Program běží od 1. 6. do 30. 11. 2024.

Novela zákona Lex Ukrajina VII (od 1. 1. 2025)

- Ekonomicky nezávislí držitelé dočasné ochrany, kteří nečerpají podpůrné dávky (humanitární dávku, započitatelné náklady na bydlení a mimořádnou okamžitou pomoc), mohou získat dlouhodobý pobytový status v podobě zvláštního dlouhodobého pobytu.
- Podmínky pro získání tohoto druhu pobytu jsou:
 - bezúhonnost,
 - ekonomická soběstačnost,
 - pobyt v českém systému dočasné ochrany minimálně dva roky,
 - zapsané nezletilé děti k povinné školní docházce v České republice.

Posuzovány budou společně všechny osoby, které budou uvedeny ve společném vyjádření zájmu o získání zvláštního dlouhodobého pobytu. Vyjádřit společný zájem o získání zvláštního dlouhodobého pobytu budou muset povinně oba manželé a jejich nezletilé děti, pokud žijí ve společné domácnosti. Ke společnému vyjádření zájmu se budou moci dobrovolně přidat i jejich zletilé, ale nezaopatřené děti, rodiče starší 65 let nebo rodiče bez ohledu na věk, pokud se o sebe ze zdravotních důvodů nedokáží sami postarat.

Proces registrace ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu bude podobný elektronické registraci k prodloužení dočasné ochrany. Ministerstvo vnitra bude ověřovat splnění podmínek pomocí dat z informačních systémů státní správy. Zájemci o změnu pobytového statusu si budou moct předem ověřit, zda splňují podmínky pro udělení.

V návrhu zákona se počítalo s tím, že ani držitelé zvláštního dlouhodobého pobytu nebudou mít nárok na většinu nepojistných sociálních dávek (stejně jako držitelé víza dočasné ochrany).

- Ti, kteří nesplní podmínky pro udělení zvláštního dlouhodobého pobytu nebo o něj nebudou mít zájem, budou moci i nadále využít vízum dočasné ochrany, které se již nebude muset novelizovat a vždy do 15. 3. kalendářního roku bude povinnost registrace k prodloužení.

- Navýšení humanitární dávky pro ukrajinské uprchlíky se zdravotním pojištěním: U dětí dojde ke zvýšení o 6 600 Kč (na maximálně možných 11 835 Kč) a u dospělých o 4 400 Kč (na maximálně možných 11 690 Kč). Tyto částky tak budou podobné jako výše příspěvku na péči ve II. stupni, protože podle výzkumu Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) téměř polovina zdravotně postižených osob s dočasnou ochranou v ČR se nachází ve zdravotním stavu, který odpovídá tomuto stupni závislosti.

//QR Odkaz na stránky Informační
servis k situaci uprchlíků z Ukrajiny

- Navrhované změny v systému zdravotního pojištění:
 - Pro nově přichozí by se zkrátila doba bezplatného státního zdravotního pojištění ze 150 na 90 dní.
 - Do kategorie státních pojištěnců, za které platí zdravotní pojištění stát i po uplynutí 150 dní (nebo nově 90 dní), by se započítávala i jedna osoba pečující o osobu s dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem (nebylo by tedy nutné, aby se tito pečující registrovali na úřadu práce).

Pro aktuální informace o podmínkách pro uprchlíky z Ukrajiny je možné sledovat Informační servis k situaci uprchlíků z Ukrajiny, webové stránky MPSV a webové stránky Naši Ukrajinci (www.nasiukrajinci.cz). X

Text vznikl ve spolupráci s Konsorciem nevládních organizací pracujících s migranty v ČR.

//! Novinky

ZnakoFest

7. - 12. října 2024

// SNN Svaz

Novinky
ze Svazu

//ZJ Překlad do
českého znakového
jazykaText: Bc. Lenka Toulcová
Foto: Webové stránky CNN

// CNN pro Prahu a Středočeský kraj

Podcast ve znakovém jazyce

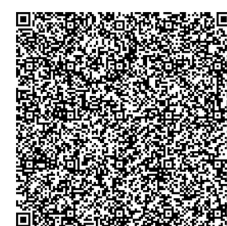
V prvním čísle časopisu BHK jsme psali o aktivitách pro neslyšící a nedoslýchavé uprchlíky z Ukrajiny, které v CNN organizujeme pod záštitou projektu UNICEF s podporou hl. m. Prahy. V záloze jsme si však nechávali ještě informaci o jedné aktivitě, jejíž zrod byl totiž provázen doslova porodními bolestmi. Nyní můžeme s hrdostí potvrdit, že formát podcastu, který u slyšících takřka zdomácněl, je možno přenést do světa neslyšících a jejich specifického jazyka. Dokázali jsme to a dokonce nezůstalo jen u jednoho znakového jazyka.

Svůj příběh o strastiplném cestování z Ukrajiny do Česka se rozhodli sdílet manželé Olena a Oleksij Mojsejenkovi v podcastovém studiu Pracovna na Praze 3 tváří v tvář neslyšící moderátorce Darině Mikulíkové. Bilingvní tlumočnice Julia Benešová zajistila, aby si Darina komunikující v českém znakovém jazyce porozuměla s manželi Mojsejenkovými, kteří jsou rodilými neslyšícími z jihokrajinského města Kryvyj Rih.

Mysleli jsme na potřeby lidí se sluchovým znevýhodněním, vedle neslyšících si tak díky titulům užijí podcast i nedoslýchaví. Stranou nezůstali ani potenciální slyšící posluchači, do češtiny jim přímo ve studiu tlumočilo duo Romana Petráňová a Daniel Škrip.

Takto multilingvní podcast byl pro nás velkou neznámou a stejný pocit měl i režisér Michael Bareš navzdory svým bohatým zkušenostem s natáčením podcastů, přesto se výzvy ujal a já mu tímto nesmírně děkuji za jeho ochotu, trpělivost a pochopení pro vizualitu znakového jazyka. Výsledek jsme v postproduci ještě upravovali, lámali si hlavu s dramaturgií střihu a zvuku, aby tlumočení ve znakovém i mluveném jazyce probíhalo co nejvíce simultánně a aby i samotní neslyšící měli ze sledování podcastu plný užitek. Přísloví, že chybami se učíš, se naplnilo vrchovatě, pro případné „deafpodcasty“ jsme poučení. Snad...

Pevně věřím, že podcast nám všem přinesl jedno poselství o tom, jak křehký může být zdánlivý pocit jistoty a bezpečí domova. X

//QR Odkaz na podcast

Natáčení CNN podcastu.

//ZJ Překlad do
českého znakového
jazyka

Text: Bc. Jana Šizlingová Šimáčková, DiS. (ředitelka)

// Poradenské centrum Domažlice

Poradenské centrum Domažlice se jako každý rok zúčastnilo akce Den sociálních služeb 2024 pořádané městem Domažlice a Městským úřadem Domažlice v rámci komunitního plánování sociálních služeb, která se konala dne 10. 4. 2024 v Městském kulturním středisku Domažlice.

Cílem této každoroční akce je prezentace poskytovatelů sociálních a návazných služeb. Součástí programu bylo také vyhlášení vítězů projektu Správným směrem. Jedná se o soutěž, která je určená dětem ze základních a středních škol. Projekt klade dětem za cíl navrhnout a projektovat plakáty, které mají jedno jasně dané kritérium, a to zaměření proti návykovým látkám.

Také Poradenské centrum Domažlice uspořádalo akci Den otevřených dveří, která se konala 24. 4. 2024 v prostorách naší sociální služby.

Klienti i jejich rodinní příslušníci si mohli přijít do Poradenského centra prohlédnout prostory a zjistit více o službách, které poskytujeme. Součástí programu byla mimo jiné kontrola sluchadel, které se laskavě ujal pan Paur, ředitel sekretariátu SNN v ČR, z. s. Svě služby zájemcům poskytli za úsměv zcela zdarma. X

Text: Bc. Ivana Entlicherová (ředitelka PC Tábor)

// Poradenské centrum Tábor

Kontaktní centrum pro seniory ve spolupráci s Odborem sociálních věcí města Tábor uspořádalo 22. 5. 2024 v hotelu Palcát již tradiční setkání osmdesátiletých a starších seniorek a seniorů s vedením města Tábor. Všem těmto občanům města Tábor byla zaslána pozvánka. Na setkání jich přišlo 450. Nejstaršímu účastníkovi bylo 104 let.

K poslechu a tanci hrála kapela Klasika ze Sezimova Ústí. Přítomní si mohli zatančit se zástupci města Tábor – se starostou Ing. Štěpánem Pavlíkem, místostarostkou Ing. Lenkou Horejskovou nebo s místostarosty Bc. Radoslavem Kacerovským, DiS., nebo Mgr. Martinem Maredou. Zúčastnila se i Mgr. Lucie Manková, vedoucí odboru sociálních věcí, či Mgr. Jana Svačinová, MBA, MSc., ředitelka G-centra Tábor.

Několik organizací zde mělo svůj stánek, mezi nimi i naše Poradenské centrum pro osoby se sluchovým postižením. Zájemcům byly představeny služby, které centrum nabízí, dále pak předvedeny kompenzační pomůcky pro osoby se sluchovým postižením, např. budíky, signalizace bytového zvonku, indukční smyčky apod. Rozdány byly i propagační materiály. Byl to velmi příjemně strávený čas, který si všichni přítomní užili. X

//ZJ Překlad do
českého znakového
jazyka

Text: Ivana Neuschlová (předsedkyně)

// Základní organizace Beroun

Základní organizace Beroun pro své členy v červenci 2024 uspořádala rekondiční pobyt v krkonošském hotelu Kubát na Benecku, kde mají skvělý personál a výborné jídlo. Na příští rok plánujeme další rekondiční pobyty, a to v Železné Rudě a Trutnově. X

Text: Ivana Neuschlová (ředitelka)

Foto: Archiv KOSK

// Krajská organizace Středočeského kraje

//ZJ Překlad do
českého znakového
jazyka

Dne 15. 6. 2024 uspořádala Krajská organizace Středočeského kraje společně s Pražským spolkem neslyšících turistický výlet na Tiské stěny. Po náročném terénu jsme zašli na dortík a zmrzlinu na Větruší v Ústí nad Labem. Výlet jsme si všichni náramně užili. Tento výlet mohl proběhnout díky podpoře Nadace ČEZ, které tímto děkujeme.

I v tomto roce jsme pořádali pro své členy rekondiční pobyty. V květnu jsme vyrazili do Teplic do hotelu Panorama. Další rekondiční výlet je plánován na příští rok. X

Výlet na Tiské stěny.

Text: Mgr. Bc. Adéla Schaffer (ředitelka KO Ústeckého kraje, p. s.)

Foto: Archiv KOÚK

// Krajská organizace Ústeckého kraje

Radniční park v Mostě se proměnil dne 26. 6. 2024 v jednu velkou Zahradní slavnost s názvem „Ruce nás spojují“. Zaměstnanci Krajské organizace Ústeckého kraje přítomné seznámili s kulturou Neslyšících. Kdo měl zájem, mohl se od neslyšícího naučit základní znaky ve znakovém jazyce a využít ke komunikaci přítomného tlumočnicka, ti zvědavější si odnesli letáček s prstovou abecedou. Nádherná vystoupení si připravily tanečnice z Tanečního studia Kamily Hlaváčikové, nechybělo ani vystoupení nedoslýchavého bubeníka Pěti. Společně jsme si zazpívali české písničky, ještě k tomu i ve znakovém jazyce.

A co dalšího bylo pro návštěvníky připraveno? Na pódiu se představili zástupci sociálních organizací, kteří pohovořili o spolupráci s neslyšícími a nedoslýchavými klienty, a to Armáda spásy – Jirkov, Český červený kříž – Most, K srdci klíč – Most, Vážka na niti – Louny. Na akci dorazila i Městská policie Most a připravila si pro přítomné názornou ukázkou, jak mohou neslyšící pomocí aplikace komunikovat s policií v ohrožujících případech. Na akci bylo možné zakoupit výrobky našich klientů.

Počasi se vydařilo a akce byla úspěšná. Děkujeme, že jste dorazili a slavili s námi. Také bychom rádi poděkovali městu Most a dalším sponzorům. X

Mostecká zahradní slavnost.

//ZJ Překlad do
českého znakového
jazykaText: Bc. Daniel Škrip
Foto: Archiv CZTN

// Centrum zprostředkování tlumočení neslyšícím Tlumočení pro LGBTQ+ neslyšící v CZTN

Uvědomujeme si, že se mezi neslyšícími také objevují queer lidé, kteří se během jakékoliv tlumočené situace chtějí cítit příjemně a respektovaně. Tlumočení pro queer osoby má svá specifika, a to jak ve znakové zásobě, kterou jakožto tlumočníci a tlumočnice užíváme, tak v mluveném jazyce. Například při tlumočení pro trans neslyšící je důležité se předem zeptat na preferovaná jména a rod v českém jazyce, abychom dané osoby nemisgenderovali (tzn. neužívali jména a rod, které daný člověk neužívá).

Poslední dobou také pozorujeme nárůst objednávek tlumočení pro specifická queer témata, jako jsou například konzultace v poradnách a podpůrné skupiny pro rodiče queer dětí. Rovněž se setkáváme s tlumočením na odděleních specifických pro trans lidi, kteří chtějí podstoupit hormonální a chirurgickou tranzici. Tlumočníci a tlumočnice tak musí být na danou objednávku připraveni ve znakové i slovní zásobě, aby se vyhnuli užívání pejorativních či nevhodných označení.

Tlumočníci a tlumočnice se samozřejmě připravují na každou objednávku individuálně a musí mít všeobecný přehled, ale queer téma, konkrétně problematika trans lidí, tranzice a genderové identity, je relativně nové v českém prostředí a může být složité najít relevantní zdroje v češtině. V rámci spolku Duha pro neslyšící poskytujeme kurzy zaměřené právě

na tuto problematiku. S lektorkou Hanou Hařama a lektorem Jakubem Kreuzigerem jsme pro CZTN vedli dva kurzy – jeden teoretický a druhý praktický, každý v rozsahu šesti hodin. Kurzy queer inkluzivního a senzitivního jazyka a jeho tlumočení byly zaměřené na terminologii v češtině i ve znakovém jazyce, genderově neutrální jazyk, odstraňování generického maskulina z jazyka apod. Díky těmto poznatkům bude tlumočení v této oblasti zase mnohem jednodušší a respektující.

Queer inkluzivní a senzitivní jazyk se neustále vyvíjí. Čeština, která zahrnuje všechny lidi, je prakticky ještě v plenkách, ale jazyk je živý organizmus, který musíme neustále opečovávat a věnovat mu pozornost, především my, co převádíme sdělení z jednoho jazyka do druhého. Oproti jiným státům jsme sice na začátku cesty, ale máme chuť se v této problematice vzdělávat a tvořit tak respektující prostředí v týmu CZTN i pro všechny osoby využívající poskytované služby. X

Postřehy z Colours of Ostrava 2024.

Text: Bc. Kristýna Toutová (sociální pracovnice)

// CSNN Ostrava Centrum služeb pro neslyšící a nedoslýchavé

Centrum služeb pro neslyšící a nedoslýchavé (CSNN) jako registrovaná služba poskytuje tlumočnické služby (terénní, ambulantní i online), základní sociální poradenství a obecně prospěšné aktivity osobám se sluchovým postižením, jejich rodinným příslušníkům i veřejnosti v rámci Moravskoslezského kraje.

Letos, kromě pravidelných obecně prospěšných aktivit pořádaných pro klienty každý týden, jsme se také zúčastnili celodenních akcí pro veřejnost. Jednalo se o Den sociálních služeb v městě Havířov a akci Lidé lidem v Ostravě u Nové radnice. Na obou akcích jsme zajistili tlumočení

Text: Tým CSNN, o. p. s.

Foto: Archiv CSNN, o. p. s.

CSNN na festivalu Colours of Ostrava 2024!

Centrum služeb pro neslyšící a nedoslýchavé (CSNN) jako registrovaná služba poskytuje tlumočnické služby (terénní, ambulantní i online), základní sociální poradenství a obecně prospěšné aktivity osobám se sluchovým postižením, jejich rodinným příslušníkům i veřejnosti v Moravskoslezském kraji. V rámci tlumočnické služby se CSNN každoročně zapojuje do spolupráce s Colours bez bariér.

Letos tomu nebylo jinak a během festivalu Colours of Ostrava, který se oficiálně konal 17. 7. – 20. 7. 2024, naši tlumočníci zajišťovali tlumočení do znakového jazyka nejen při slavnostním zahájení festivalu, ale i při přednáškách světových i českých řečníků v rámci diskusního fóra Meltingpot 2024.

Slavnostní zahájení tlumočil z angličtiny do češtiny a následně i do českého znakového jazyka tlumočnick CSNN Jirka Holec, který popisuje své dojmy z festivalu slovy: „Letošní festival CoO pro mě byl opět výjimečný a nezapomenutelný – skvělá atmosféra a energie mezi lidmi, hudební zážitky a velké množství zajímavých a důležitých informací a zamyšlení díky diskusnímu fóru Meltingpot. Velmi si vážím toho, že díky projektu Colours bez bariér mohli mít zážitek z krásné hudby i z různých diskusí a přednášek lidé se sluchovým postižením, protože jim bylo zajištěno tlumočení mluveného slova do znakového jazyka.“

Fórum Meltingpot ve spolupráci s CSNN zajistilo tlumočení různých besed a přednášek na téma: zdraví, dlouhověkost a biohacking pro rok 2024, mentální zdraví, mezilidské vztahy, intimita, novinky v oblasti technologií a AI, vědy, vzdělávání i osobní rozvoj. Naši tlumočníci měli možnost tlumočit široké spektrum přednášek světových řečníků. Mezi nejzajímavější

//ZJ Překlad do
českého znakového
jazyka

do ČZJ. Také jsme ve spolupráci s Knihovnou města Ostravy uspořádali osvětu v oblasti kyberkriminality, a to prostřednictvím přednášky Policie ČR. Celá akce byla natáčena Českou televizí a tlumočená do ČZJ. S Knihovnou města Ostravy jsme také zorganizovali několik dalších akcí, např. Den dětí nebo přednášku na téma „Americké Velikonoce“.

V rámci pravidelných obecně prospěšných aktivit se klienti mohli zúčastnit několika besed, např. s představiteli Diecézní charity ostravsko-opavské nebo organizace SOS, tedy Sdružení obrany spotřebitelů Moravy a Slezska, a besedy „Sociopoint – řešení těžkých životních situací“. X

//ZJ Překlad do
českého znakového
jazyka

přednášky patřily: „Miro Žbirka is back. Thanks, All!“, o legendě česko-slovenské hudby, dále letecký záchranář Marek Dvořák a špičkový chirurg a lékař bez hranic Tomáš Šebek, Jan Hábl – „Proč nás stále učí Komenský?“, k sociální problematice byla zajímavá přednáška „Bojíme se jinakosti“ v podání řečníků Tonyho Osgooda, Viktora Heumanna, Amber Galloway a Barbary Babu Hacci.

Z oblasti vědy byla tlumočena přednáška Dany Drábové – Oppenheimer, o příběhu významného fyzika J. Roberta Oppenheimera, který vedl projekt Manhattan a přispěl k vývoji první atomové bomby. Přednášky se dotkly i politických témat například v podobě přednášky „Neklidný blízký východ“ s řečníky Davidem Shorfem, Miroslavem Bártou a Jakubem Szántó.

Nejen osoby se sluchovým postižením si mohly vychutnat umělecké tlumočení do ČZJ v podání skupiny Hands dance, tedy umělecké skupiny z Brna, která na Colours of Ostrava tlumočí pro neslyšící návštěvníky písní českých interpretů a kapel. Na festivalu nechyběla ani umělecká tlumočnice Amber Galloway Gallego, která tlumočila vybrané koncerty zahraničních hvězd. Návštěvníci se sluchovým postižením si tak mohli užít koncert Vojty Dyky, Lenny, Mig 21, Lennyho Kravitz a dalších hvězd české i zahraniční hudební scény.

Letošní ročník festivalu je úspěšně za námi a za nás, za CSNN, patří díky za skvělou spolupráci s organizátory CoO, Colours bez bariér, Meltingpot a všem tlumočnickům i dobrovolníkům za jejich výborně odvedenou práci.